

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četr let 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Narodu slovenskemu.

Nemški nasprotnik nas stiska in se trudi nas zatreti, odkar imenujemo našo drago slovensko domovino svojo last, to je polnih 1300 let. V tej dolgi dobi nikdar ni odnehal od peklenskega svojega početja niti za trenutek in ni pretirano, ako rečemo, da je naše življenje na tej borni grudi neprestano trpljenje in sicer toliko, da se ne da popisati.

Komur so podrobnosti iz zgodovine znane, se mora le čuditi, da nas sovrag še ni pokončal, da še malo dišemo. Vzrokov temu preiskovati, ni danes naš namen, gotovo pa se nismo ohranili brez pomoči božje. Toda bilo bi jako nespametno, nadaljnjo usodo našo samo prepuščati dobremu Bogu, torej ne da tudi sami za svojo ohranitev storimo, kolikor je v naših močeh; kajti po že jako starem pregovoru pomaga Bog le tistemu, ki si na vse moči skuša pomagati sam. Toraj: če se hočemo ohraniti, se moramo truditi sami in sicer tako, da žrtvujemo vse moči; potem smemo od Boga upati uspeha našemu trudu. Tako nam pomaga Bog. Ta misel mora v nas živeti kot trdno prepričanje.

Niti za las manj resnično pa je nadalje dejstvo, da se naš sovrag ni posluževal nikdar, torej vseh 1300 let sem dol, za nas tako nevarnega orožja, kakor baš zadnja desetletja. Neprestano smo se imeli braniti za svoje borno življenje, neprenehoma je bil in sekal po nas in niti trenutka nam ni dal, da bi se mogli, izmučeni od boja, malce oddahniti, da bi se v nas zopet mogle oživiti oslabele moči, in vendar tolika ni bila nevarnost za naš obstanek nikdar, kakor sedaj. Sedanja doba je v vsej naši zgodovini najhujša. Zakaj?

Prvič je Bismark Nemcem v glavo vbil misel, da mora Nemčija, to je nemško cesarstvo, katere krono nosi protestantovski pruski kralj, segati do Jadranskega morja, da se torej tudi ima razširiti čez zemljo slovensko. Ta misel napolnjuje danes v veliki Nemčiji, ki broji 60 milijonov prebivalcev, slehernega državljana od cesarja dol do zadnjena učenca ljudske šole; ta misel pa je tudi pri nas v Avstriji, in to je najhujše, že zlezla v kri malone vsem Nemcem, tistim pa vsem, ki so v državi v prvi vrsti merodajni, bodisi po visokih službah, bodisi po bogastvu, bodisi po časopisju. Ali ni že pri nas v Avstriji pri belem dnevu s svetilnico težko najti Nemca, ki bi ne bil prusak, in naj iščemo po uradih, po šolah, po uredništvih, po društvih, po palačah kakor po kočah, skratka kjer hočemo? Da je tako, to je največ zakrivila naša vlada, ki je to namenoma gojila in še goji.

Drugič. Ker se torej hoče slovenska zemlja pripraviti za Veliko Nemčijo, se slovensčina povsod zatira. Slovensčine se noče slišati ne pri c. k. sodiščih, ne pri c. k. davkariji, ne pri c. k. pošti, ne pri železnici, z eno besedo nikjer; še celo v zasebnem občevanju s svojeci, pljuva po nas nemška druhal in ošabni veleizdajci se nam rogajo in nas zasramujejo nekaznovani! Ker te brezpravne razmere že trajajo leta in leta, ni se čuditi, da je ubogi Slovenec postal zbežan ter malone zgubil samozavest in z njo narodni ponos.

Tretjič. Živimo v dobi, v koji narodi vedo, da jim daje najtrdnejo moč izobrazba. Kamor se po svetu ozremo, povsod vidimo, da se vse vzpenja po višji izobrazbi, posamezniki kakor narodi kot skupnosti! Francoz kakor Lah, Anglež kakor Nemeč,

Rus kakor Japoenc, in celo že Kitajec, ki je doslej spal tisočletja, vsak je danes živo prepričan, da mu v hudem boju za življenje obstanek zagotavlja le izobrazba, ki mu pripravlja gmotno blagostanje in ga navdaja z narodno trdnostjo. Kdor je bolj izobražen, je močnejši, kdor manje, slabejši ter mora prvemu podleči. Da je to res, je lahko umeti; treba samo en primer. Kdor je izobražen v trgovini, pozna blago dobro in ve, koliko je vredno, ve pa tudi, kje se ugodno kupuje in kam se naj obrne, da svoje blago lahko in po najvišji ceni proda; da si zna vse to naprej preračunati, ga nadalje stori podjetnega; podjetnost pa mu odpira vrata do zakladov. Recimo, da ima neizobražen človek slatinski vrelec na svojem zemljišču. On z njim ne ve kaj početi; zanj pa izve trgovinsko izobražen človek; ta bo kakovost vode dobro spoznal, si umel za njo priskrbeti odjemalce, znal natanko preračunati troške in dohodke, bo vrelec kupil in čez leta postal milijonar, dočim mu bodo neizobraženci, ki so vse svoje življenje iz vrelca pili, za 40 krajcarjev na dan steklenice umivali.

Poznajoč vrednost izobrazbe, si naši Nemci skrbijo za svojo izobrazbo, da bolje ne morejo, nas pa so obsodili, da moramo ostati neizobraženi; takšne nas namreč lahko povsod izpodrinejo in tako moramo sčasoma postati ljudstvo beračev; to je njih trden sklep. Da je to resnica, je lahko spoznati, če si ogledamo le štajerske razmere. Nemci imajo v svojo svoje izobrazbe vseučilišče, gimnazije, realke, učiteljska, trgovinske, obrtne, gozdarske, rudarske, poljedelske, sadjarske, vinarske, meščanske, mnogorazredne ljudske šole, otroške vrtnice in vrhu tega vse, kar smo našli, in še drugo naravno v preobilju.

LISTEK.

Za križ in svobodo zlato!

Balkanska povest. Spisal I. V. Starogorski.

(Dalje.)

„Da je Osvinbeg tak tepec, si nisem mislil. Njegovi ljudje ga pač dobro poznajo. Če sem jaz na njegovem mestu, obesim straže na prvo drevo. Če se dekletu ni kaj posebnega pripetilo, jo težko dobe.“

Tudi on je s trepetajočim srcem čakal, kak bo izid te gonje. Vsako tolpo, ki se je vračala, je pogledal, če peljejo koga. Ali vsi so se vračali prazni in s povešenimi glavami.

Tako je minil cel predpoldan in dan je stopil v drugo polovico. Osvinbeg je hodil okrog kakor razjarjen mrjasec, s krvavimi očmi. Lepe Kosenke ni ...

„Skuhal sem vam kašo,“ je mrmral Vjeruša. „Vidim, da vas že trebuhu bole, ali še le vas bodo. Ako se je dekletu rešilo, naj se spremenim takoj v mesarja, če vas ne obiščejo vstaši in vam ne spraznijo bolečih trehuhov ... tfu! —“

Pa Kosenka je prišla v silno nevarnost, ki je bila malone pogubna za njo.

Ni še šla dolgo, kar zapazi za seboj pet Turkov, ki hite za njo. Razdalja je bila sicer še precejšnja, vendar je slišala besne „alah“ klice. Bežala je, kar je mogla. Začela se je gonja na življenje in smrt. Kosenka je bežala kakor splasena srna, ali preganjanci tudi niso bili nerodni.

Ženska ni kos v begu razbojnikom. Bežala je med prepadi in pečinami, plezala na skale in preskakovala majhne jarke in grmovje. Lasje so se ji razpleli in vihrali v pišu, lice se ji je čudno svetilo. Ustnice na pol odprte so vsrkavale zrak kakor sesalka pri stroju. In bežala je dalje ... Vkljub temu se je krčila razdalja vedno bolj. Čula je prav razločno krik preganjancev, vedela, da jim ne uide. Raje skoči v prepad, da se vbije, kakor priti v roke Turkom.

„Žarko, reši me!“ je vskliknila in preskočila širok jarek in splezala na skalo, na drugo višjo in bitela naprej. Tu je splezala z obupno silo kvišku. Na drugi skali je zijal prepad, od strani so štrlele koničaste skale, za njo Turki. Edina rešitev je prepad. Dihala je urno, pogledala razdalje med seboj in Turki in se ozrla v globočino. Za kaj naj se odloči? Turki plezajo za njo ...

Kratka molitev k Mariji. Ali v hipu, ko misli strmoglaviti v globočino, ji šine misel na osveto.

Z rokami zagrabi debel kamen in ga zavijti.

„Marija!“ S tem krikom vrže kamen s skale in zadene plezajočega Turka. Med padcem potegne dva druga seboj in vsi trije storkljajo v prepad kraj poti. Ostala dva pobegneta pred letočim kamenjem, ki ga je z orjaško močjo valila Kosenka.

„Gospod Jezus, rešena,“ se ji je izvalilo iz prs. Pokleknila je na skalo in se zahvalila za rešenje, za čudovito rešenje.

Ko je tako klečala, se pojavi več ljudi. Sprva je odrevenela od strahu. A kmalu je opazila, da niso Turki.

Poloti se je razposajeno veselje.

„Ako verujete v Krista in ljubite domovino, rešite me!“ je zavela.

„Ne boj se, dekle! Gospod je uslišal tvoje želje in ti poslal rešitev. Splezaj s skale! Mi smo branitelji domovine in naš vodja je Slaviša!“

„Slaviša? In njegov pobratim Žarko!“ je vzdrltela Kosenka.

„Kosenka, to je Kosenka!“ zakliče jeden. „Slavimo Gospoda, da smo jo dobili!“

X.

Odkar je bila vjeta Kosenka in ni bilo po Vjeruši nikjer sleda, je bil Žarko ves obupen. Govoril je malo. Izogibal se je družbe in videli so ga celo, da je večkrat jokal. Slaviša ga ni mogel razvedriti. Storil je vse, da se snide z roparji. Po oni bitki pri Selcih je krenil v „orlova krila“, misleč in se nadejaje, da najde ondi nevesto in Vjerušo. Pa ni ju našel. Kaj naj prične? Pustiti devo v rokah krvolokov, da se posmehujejo njeni nedolžnosti? Že pri tej misli je bil ves iz sebe. Lovil se je za glavo, tekal sem in tja in vpil: „O Jezus, Gospod Jezus!“ Tovariši so ga sočutno tolažili. Slaviša je prehodil vse strani, kjer se je nadejal, da bi moral biti Vjeruša s Kosenko. Pustil je Žarku, da je vzel najhrajnejše junake in iskal sam in hodil v vasi poizvedovat. Našel je le nemo drevje, pogorišča, trohneča trupla. Vasi Saleš in Dolovjan je našel do cela požgani. Begunci so mu povedali, da je bil sam Osvinbeg s svojo druhaljo. In kam bi naj šel Osvinbeg? Gotovo iz mesta! Ako so krenili v gorovje, je mogoče, ker bi dru-

Kaj pa mi? Nič in še enkrat: nič, niti ljudskih šol, ki imajo človeku dajati najnižjo izobrazbo. Naše ljudske šole namreč ne dajejo one izobrazbe, ki bi jo mogle in morale; kajti v njih se največ časa zapravlja z vbijanjem nemškega jezika, kar pa otroku ne daje izobrazbe niti za betvico. Izobrazba leži v zemljepisju, zgodovini, prirodopisju, fiziki in drugih enakih predmetih. Naša deca pa zamuja to izobrazbo, ker se mora ves šolski čas guliti z nemščino; od tod pa pride, da so naši otroci, kadar izstopijo iz šole, uboge sirote, ki, kakor se toži, ne znajo drugega, kakor k večjemu par besed nemški lomiti. Izobrazba se more dajati edino v materinem jeziku, ker je to jezik, ki ga otrok razume. Če je že treba malo nemški znati, da se laglje kupuje in prodaja, naj je to, če že mora biti, v ljudski šoli navrček, ne pa glavna stvar. Zakaj Lahi nimajo nemških ljudskih šol, zakaj Nemci ne čeških, madžarskih, poljskih in ruskih? Saj so vendar Lahi tudi sosedi Nemcem, ti le sosedi Čehom, Madžarom, Poljakom, Rusom. Odgovor: Nemci in Lahi dobro vedo, da se izobrazba da le pridobiti v materinščini. Vsled imenovanih in neimenovanih šol nas naši dobri sosede v deželi danes v strokovni izobrazbi nadkrijujejo visoko in to se pozna že jako močno. Kakor je pri njih razširjeno blagostanje, tako pri nas siromaštvo; kakor je pri nas težko najti človeka, ki bi v resnici imel premoženje, tako je med štajerskimi Nemci redkej oni človek, ki nič nima. Kdor potuje po nemških kakor po slovenskih krajih, kdor stopa z ljudstvom v dotiko tu in tam, ta to vidi. Vsled prežalostnih gmotnih razmer pa seveda ne more biti narodnega ponosa v nas; berač se le smeši, če se ponaša. Silno bridke so te besede, ali žalibog resnične. Če gre to tako naprej, bomo kmalu prišli ob vse, kar imamo, in postali borni težaki, hlapci Nemcev. Ne gledamo prečrno in ne pretiravamo; naša prihodnost ne more biti drugačna, kakor smo rekli; to nas uči zgodovina, ki pripoveduje, da se je doslej zgodilo še vsakemu narodu tako, ki je bil v sličnem položaju, pri tem pa tako malobrižen, kakor smo mi.

Po tem premišljevanju smo prišli do tega, kar hočemo svojim bralcem, in v kolikor je mogoče, vsemu narodu danes povedati. Sicer ni nič novega. pisali smo o tem že sto — in stokrat, ali stvar je tako važna, pa tudi tako nujna, da bi treba bila proroka, ki bi hodil s kraja v kraj ter z gorečo besedo oznanjeval naše želje.

Načrta o popruženju naše lepe slovenske zemlje Nemcem iz glave izbiti ne moremo, toda ta načrt prekrižati jim pa moremo. Pozno je sicer že, hiša je že v plamenu, vkljub temu pa svojega namena ne

gače tudi požgali Selce. Holuban ni mogel biti, ker do Dolovjani ni utegnil priti. Toraj bo Osvinbeg!

Ostali vodje vstašev so zvedeli, kaj se je pripetilo. Akoravno so podobni ropi bili na dnevnem redu, vendar je spekla vsakega ta vest. Poznali so povsod priljubljenega Pavloviča in njegovo Kosenko. Osvinbegu so pa bili vsi gorki. Najbolj pa je razburila vest, da je zmanjkalo Vjeruše, njega, ki je ljubil svoj dom, ki je stavil svoje življenje, da je mogel doprinesiti domovini bodisi še tako neznanu žrtev. Vjeruša, oni šaljivi veseljak, ki ni prišel nikdar v nobeno zadrego, je vkljenjen, ali celo že mrtev? To je zavrelo med vstaši!

Slaviša sam, kojega četa se je zelo ojačila, je prišel do zaljučka, da treba naskočiti mesto Teto in obesiti trinoga. Sedaj, ko sta izginila Kosenka in Vjeruša, je pa pozval vodje vstašev in sklenili so z združenimi močmi napasti mesto in osvetiti vse žrtve. V teh par dneh, kar je Kosenka bila vjeta in ko je ušla begu, je ta pustošil in razgrajal, da bi plakalo trdo kamenje.

V oddaljenih krajinah, blizu Črnogore so pa pokale puške in Turki, katerim so pomagali besni Arnavti, so bežali pred ostrimi noži in smodnikom vstašev. Gustinje je bilo napadeno, beg je všel komaj. Pa dobili so ga vstaši in ga nataknili na kol.

Slaviša je počival v vasi Borovice in čakal drugih vstaških čet, koje se imajo sniti tu. Vrhovni poveljnik je bil Slaviša, junak nad junaki in maščevalec. Žarko tudi tu ni opustil, da ne bi šel okrog, upajoč najti sled za ljubim dekletom.

bodo dosegli, če se mi branimo z vsemi močmi, kar jih je v nas, in vztrajno, dokler ne vidimo, da smo rešeni.

1. Povsod uveljavljajmo svoj slovenski jezik: v javnih uradih kakor v zasebnem občevarju! Čim bolje boš v tem oziru trmast, tem večji narodni junak boš. Pa vedi, da se tu ne gre za prazno trmo, ampak da braniš življenje narodu; kajti Nemci računajo tako: Če slovenskemu jeziku povsod zapremo vhod, bomo slovenskemu ljudstvu (seveda le takim, ki nič ne mislijo, a takih je po vsem svetu največ) dokazali, da Slovenec brez nemščine ne more izhajati, da ne more nikamor, še od doma do svoje pošte ne; in potem bo to ljudstvo samo zahtevalo nemške ljudske šole; tako dosežemo, da bo to ljudstvo ostalo neumno, osiromašelo, pa tudi, če ne v drugem, vsaj v tretjem rodu ponemčeno. Kako bi se nam potem godilo, lahko izvemo, če se ozremo na oni del slovenskega naroda, ki ob Vzhodnjem morju pod krutim pritiskom Nemcev baš sedaj umira, namreč na Kašube. Na rodovitni zemlji bivajo, a ta zemlja ni več njihova, ampak last nemških bogatih veleposestnikov; med rodovitnimi polji pa vidiš majhne ilovnate bajte; to so strehe kašubskih stanovanj; v zemlji toraj morajo bivati zadnji rodovi nesrečnega naroda, na zemlji ni več prostora za nje; revščina pa je taka, da si človek ne more predstavljati huje; kajti še kot težakom se jim ne da zaslužiti kruha, ker je Nemcev potrebnikov dovolj.

2. Skrbi za svojo izobrazbo in za izobrazbo vsega naroda! Odrgruj si pri zabavi in pri vsem, kolikor moreš, da pospešiš svojo izobrazbo! Če več ne zmoreš, naroči si vsaj „Kmetovalca“ in pristopi Družbi sv. Mohorja. Skratka, uči se, kolikor le moreš! Pridno obiskuj poučne shode domačega bralnega društva, pa tudi ne zamudi nobenega političnega shoda, ki ga priredijo Slovenci. Nadalje pa zahtevaj z vso odločnostjo, še enkrat rečemo: z vso odločnostjo, da se narodu našemu dadó slovenske šole raznih strok! V prvi vrsti pa skrbi, da bo domača ljudska šola slovenska! Dovolj žalostno je, da si damo tu in tam od Nemcev vsiliti nemško šolo ali deloma nemški pouk, ali da slovenski starši pošiljajo svoje otroke v nemške šole zapeljivke, toda najžalostnejše je, če ljudje naše krvi celo nemške šole ali nemški pouk v nekaterih razredih sami zahtevajo; to so prvi grobokopi našega naroda.

Končamo: Položaj naš je tak, da čas v naših vrstah zahteva same junake. Sila je tolika, da bodo trenutki, v katerih baš živimo, odločili: ali — ali, to se pravi: ali se ohranimo in dočakamo boljše prihodnost, ali pa začnemo umirati. Bog z nami, a tudi z našim junaškim delom!

Solnce je bilo še na nebu, ko se vrne. Slaviša mu je šel vsakokrat nasproti, vedoč, da se vedno vrača prazen. Ali ko ga zagleda sedaj, veselega in smejočega, se je začudil. Žarko pa je zdiral k njemu in ga objel.

„Bratec, našel sem jo, njo, za katero mi je pokalo srce!“

V tem je že prišla Kosenka in ostali. Slaviša je pogled nanjo tako prevzel, da od radosti in sočutja ni mogel govoriti. Molče ji je šel nasproti, molče ji je stisnil roke. Pri tem jo je pa pogledal tako pristrčno v blede obraz in temne oči, da je čutila, kako je ginjen. Ta grozen človek, ki v klanju ni poznal milosti, kojega se je bal sleherni sovražnik, je bil mil in blag pred njo. Da, solze so lesketale v njegovih očeh.

Kosenko je tako prevzelo veselje, da je sprva zajokala, potem pa se je jela smejati. Ako človeku po dolgih, bridkosti polnih urah zasije žarek sreče, ne ve, kaj bi začel.

„Hvala Gospodu,“ reče Slaviša, „da te je čuval in rešil. Povej, Žarko, kako si jo našel?“

„Dobili so jo moji ljudje na neki skali blizu Sel. Všla je preganjalcem. Tri je pobila s kamenjem, druga dva smo pa vjeli. Sam svojim očem nisem verjel, da je to moja Kosenka, tako je bila prepadena. Sedaj je že zopet dobila nekoliko barve!“

„Toraj so Turki kje blizu?“ dè Slaviša, ko je slišal to.

„Sam Osvinbeg leži s svojo tolpo v vasi Gajdi. Povedala sta mi vjeta Turka. Bil je v gorovju in iskal nas, ker pa je zvedel, da mislimo napasti Teto, se je vrnil.“

(Dalje sledi.)

Politični ogled.

Državni zbor. Dne 22. t. m. se je zaključila razprava (prvo branje) volilne preosnove. Cela zadeva se izroči volilnemu odseku, ki bo obstojal iz 49 poslancev. Nato je prišla na vrsto razprava o poštni položnicah (šekih), ki ni bila sprejeta od gosposke zbornice v isti obliki, kakor jo je predlagal državni zbor. Zato je prišla ta stvar še enkrat v državni zbor, kjer se je sprejela po prvem, drugem in tretjem branju v obliki, kakor jo je predlagala gosposka zbornica. Poročevalec je bil dr. Ploj. — Vsenemci so vložili 27. t. m. predlog, da se loči Galicija od Avstrije kakor Ogrska. Na ta način bi imeli Nemci zopet večino v državnem zboru, ker bi manjkali poljski poslanci. Razprava se ta dan ni končala.

Volilni odsek. V odsek za spremembo volilne pravice, ki šteje 49 poslancev, so bili izvoljeni izmed Jugoslovanov dr. Ploj, dr. Šusteršič, dr. Ivčević in dr. Plantan.

Deželni poljedeljski svet. Na Nižje Avstrijskem se je ustanovil deželni poljedeljski svet dne 20. t. m. Za predsednika je bil izvoljen deželni odbornik Maier. Ustanovili so ga po češkem vzorcu, kjer imajo Čehi in Nemci svoj deželni poljedeljski svet, ki izborna delujeta.

Kmet ali obrtnik? Naša država se vedno bolj spreminja iz poljedelske v obrtniško državo. Sicer še je večina prebivalstva poljedeljskega stanu, toda od leta do leta se krči ta večina. Veliko vprašanje je tudi, ali bodo kmetje v prihodnjem državnem zboru imeli večino poslancev ali ne. Obrtniki sicer trdijo, da bodo imeli, ali to je samo zvijača, s katero bi si radi pridobili par mandatov za se. Gotovo je samo, da bodo kmetje imeli kakih 180 do 190 svojih odločnih kmečkih zastopnikov. Kmetje pa se tudi vse premalo brigajo za svojo stanovske politične pravice! Kvišku kmetje, kvišku!

Topništvo za deželno brambo. Po Veliki noči namerava vlada predložiti zbornici zakonski načrt, po katerem zahteva 15 milijonov kron za nabavo poizkusnega topništva pri deželni brambi. Vojna uprava skupne armade ne more nabaviti nujno potrebnih novih topov, ker ni delegacij, in zato hočejo ustanoviti topništvo pri deželni brambi.

Na Koroškem prirejajo koroški Slovenci vsako nedeljo po več shodov, na katerih ugovarjajo proti krivični razdelitvi volilnih okrajev, ki da Slovincem samo enega poslanca, med tem ko jim po številu pristojajo trije.

Shod zaupnikov liberalne stranke na Kranjskem se je vršil zadnjo nedeljo, dne 25. marca v Ljubljani. Povabljenih je bilo 2500, prišlo jih je le nad 500. Mnogi so pričakovali, da se bo na shodu pregledal in novemu času primerno popravil strankin program, toda voditelji se še niso dosti pripravili ter so obljubljali, da se to zgodi na posebnem shodu v jesen. Govorili so torej samo o volilni spremembi ter zahtevali za koroške Slovence in za kranjska mesta več mandatov. Na nas Štajerce so pozabili! Ako bi to storila v tako važnem trenutku Slovenska ljudska (katoliška) stranka na Kranjskem, bi vsi liberalni petelinčki na Štajerskem klicali, da smo izdani in prodani! Radovedni smo tudi, kake obraze so delali na shodu navzoči liberalni kmetje, ko so njih voditelji naglašali, da imajo kmetje preveč mandatov, kranjska mesta pa premalo. Ob strani liberalcev pač ni prostora za kmeta. Volil se je nov strankin odbor, v katerega so sedaj stopili tudi nezadovoljni mladi, kakor dr. Ravničar, dr. Vindišer in dr. Novak.

Zborovanje nižjeavstrijskih kmetov se je vršilo dne 25. t. m. na Dunaju. Poslanec dr. Gessmann je grajal poslance veleposestnikov, ki so, čepravno v velikem številu zastopani, premalo skrbeli za kmečki stan. Tudi je v stvarnem govoru ovrigel besede nasprotnikov, da bosta potem kmet in hlapec skupaj volila. Ali že sedaj tudi ne volita skupno v V. kuriji? In če skupaj delata in skupaj jesta, zakaj ne bi skupaj volila. Na ta način bo dobil kmečki stan veljavo v državnem zboru in bodo njegovi poslanci lahko krepko zastopali kmečke koristi. Dosedaj se to ni moglo zgoditi, ker so poslanci veleposestva, namesto da bi zastopali kmečke koristi, vedno stali na strani vlade, ki pa se ni nikoli dosti brigala za kmečke koristi. Zborovalci so sklenili rezolucijo, v kateri zahtevajo kmalo splošno in jednako, tajno in neposredno volilno pravico.

Na Češkem je nastalo med mladočeško in kmečko stranko hudo nasprostvo. Kmečka stranka namreč dolži mladočehe, da so oni zakrivili nepravilno razdelitev volilnih okrajev, vsled katere dobijo na Češkem mesta ravno toliko poslancev, kakor veliko večji kmečki okraji. Pri prihodnjih volitvah

bržkone ne bode izvoljen na deželi noben mladočeški poslanec. Kmečka stranka prireja sedaj pridno shode po deželi, kjer nastopajo govorniki proti mladočeškemu poslancem.

Moravska katol. narodna stranka. Dosedanjim kat. narodnim poslancem na Moravskem dr. Hrubanu, dr. Stojanu in dr. Koudeli so njihovi volilci soglasno izrekli zaupnice in zahvale ter jih zopet postavili za kandidate. Posebno veličasten pa je bil zadnji volilni shod dr. Koudele. Dr. Hruban je imenovan za častnega meščana mesta Ogrski Brod. Dr. Koudela zastopa kmečke občine brnske okolice, dr. Stojan Bánov in dr. Hruban Ogrski Brod.

Razne novice.

* **Osebnosti.** Začasni profesor na mariborskem učiteljskem g. dr. Matko Potočnik je imenovan za stalnega profesorja na tem zavodu.

* **S pošte.** Poštna odpraviteljica Emilija Drlik v Loki pri Žusmu je imenovana za poštarico v Gamlici na Srednje Štajerskem.

* **Duhovske vesti.** Č. g. Ernst Trstenjak je imenovan vojnim kuratom in dodeljen vojnemu superioratu 3. kraja. — Prestavljena sta vojna kurata č. g. Jakob Marzidovšek iz Maribora v Gorico in č. g. Hubert Rant iz Gradca v Maribor.

* **Razpis učiteljske službe.** Na petrazredni deški ljudski šoli „Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ pri sv. Jakobu v Trstu se razpisuje služba druge moške učne moči z definitivnim nameščenjem. Definitivno nameščen učitelj dobiva na leto 1405 K plače in 500 K stanarine ter ima pravico do 8 petletnih po 200 K. Nekolekovane, a pravilno opremljene prošnje naj se vpošljejo najdalje do 25. aprila 1906 pod naslovom: „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“. Službo bo nastopiti začetkom šolskega leta 1906/1907.

* **Proti razdružitvi zakona.** Podpisi proti razdružitvi zakona se še vedno lahko nabirajo ter odpošiljajo do 17. aprila t. l.

* **Pesnik pesni „Slovenec sem“ umrl.** V Trstu je umrl dne 23. t. m. naš štajerski rojak č. g. profesor veronka Jakob Gomilšak ter bil pokopan tam dne 24. t. m. ob velikanski udeležbi tržaških Slovencev in svojih častilcev. Rajni g. profesor je bil izvanredno ljubezljiv in ljudomil človek, koji se je s svojim vedenjem moral vsakemu prikupiti. Štajersko svojo deželo je skoro vsako leto obiskal ter se gotovo zglasil tudi vsakokrat v našem uredništvu, da se je pomenil kaj o domači politiki. V slovenskem slovstvu je rajni profesor znana oseba, posebno po svoji pesmi „Slovenec sem“, katera je prešla v last naroda. Zložil jo je pokojni gospod še v Gradcu, ko se je čutil med Nemci popolnoma osamljenega ter mu je ljubezen do domovine bila edina tolažba na tujih tleh. Veden spomin blagemu pokojniku!

* **Pomisliki naših kmetov o novi volilni pravici.** Dobili smo sledeči dopis iz Pohorja: Tudi med tukajšnjimi kmeti vzbudila je nova volilna preosnova mnogo zanimanja. Premišljevali smo stvar od vseh strani in reči moramo, da so sodili previdno. Njih sodba je ta, da splošna volilna pravica je primerena za volitve v drž. in deželni zbor; nikakor pa ona ne sodi za občinske in okrajne zastope. V teh dveh odborih se glavno skrbi za gospodarstvo in red njunega področja, za blagajno teh pa je glavni steber kmet, trgovec in obrtnik. Delavci teh bremen prav nič niso deležni. Gotovo bi toraj ne bilo pravično, postaviti jih v jedno vrsto s prvimi; obenem pa bi marsikje lahko bilo to nevarno za obstoj že itak slabih in obloženih obč. zastopov. Že volitev v peti kuriji je pokazala, da ljudstvo, ki šteje že v navadni občini do $\frac{4}{5}$ volilcev nasproti $\frac{1}{5}$ davkoplavilcev lahko ob najmanjši agitaciji potisne te v manjšino in vzame vajeti občine v roke. Kako se bi potem godilo z oskrbovanjem za občni blagor, lahko si mislimo! Toraj skrbimo za časa, da do tega ne pride! Ako se pa vse eno le da volilna pravica vsem, omejeni naj bodo delavci s tem, da voljeni v občinski in okrajni zastop ne morejo biti. Takšno je mnenje pohorskih kmetov. Želeti je, da bi občinski odbori se v tej zadevi ganili tudi po drugod, dokler za vse vkup ne bode prepoznano! — Dostavek uredništva: Sedanja volilna sprememba se ozira samo na državni zbor, le varstveni zakon v prilog volilnih shodov in prostih volitev so predloženi za vse zastope.

* **Osemtedenski mlekarški tečaj** priredi c. kr. kmetijska družba kranjska v Logatcu od 17. aprila do 13. junija t. l. Tečaj bo teoretično-praktičen ter se bo poleg spoznavanja in preiskovanja mleka poučevalo poglavito o izdelovanju pres-

nega masla in sira. V tečaj se sprejme le dvanajst udeležencev. Pouk bo brezplačen, za hrano in stanovanje pa bo moral vsak udeleženec sam skrbeti. Nekaterim nepremožnim udeležencem bo mogoče dati podpore 50 do 60 K za ves tečaj. Prošnje za sprejem je poslati do 10. aprila t. l. na podpisani odbor. Prednost za sprejem bodo imeli tisti, ki so že v kakšni mlekarji delali, oziroma tisti, ki jih pošljejo učiti mlekarške zadruge. — Glavni odbor kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

* **Zaradi ravnopravnosti slovenskega jezika** na progi Celje-Velenje je interpeliral poslanec Berks in tovariši železniškega ministra dne 22. t. m. Na tej progi so na postajah izključno nemški napisi, čeravno teče železnica skozi popolnoma slovenske kraje.

* **Sadjarsko vinarska šola v Mariboru.** Kakor druga leta, tako je tudi letos deželni odbor štajerski priredil sadjarski in vinarski tečaj na vinarski šoli v Mariboru. Tega tečaja se je udeležilo približno okoli 34 fantov. Bili so (razun štirih) iz raznih krajev slovenskega Štajerskega, nekaj jih je bilo vrlih narodnjakov, nekaj se jih še pa tudi ne zaveda, da so slovenskih mater sinovi. Tudi učenci, ki so tukaj na tri leta, so povečini s Spodnjega Štajerja, in samo zaradi par Nemcev vlada tukaj nemški poduk. Po pravici bi se moralo tudi tukaj poučevati slovenski, ker imajo Slovenci večino. Tudi tukaj se vidi, kako nepravilna je vlada proti nam Slovincem, še obojnega poduka ne da nam Slovincem. In koliko lažje bi se naši slovenski učenci učili in zapomnili vse, ako bi se jih podučevalo v njih maternem jeziku. Seveda vlada pač misli, kaj je treba Slovincem izobrazbe, ako jo pa hočejo, naj se priklopijo nam Nemcem. Vidi se, da je vlada zmiraj proti nam nepravilna. Učenci, kateri bi hoteli, ko dovršijo triletno sadjarsko in vinarsko šolo v Mariboru, so težko sposobni za službo med Slovinci, ampak grejo med Nemce. In vsled tega trpi naš narod. Nismo tudi mi Slovenci pripomogli do te šole, da bi potem v tej šoli slišali kako slovensko besedo v poduku. In slovenski učencec, ki je to šolo izvršil (če je še ostal Slovenec), se ne more podati med Slovence prej, ko da se v slovenščini sam izobrazbi, če še zna slovenski sploh govoriti. Ta šola je namenjena obema, Slovincem in Nemcem, naj se toraj tudi v obeh jezikih podučuje.

Pravicoljub.

* **Vplačevanje davkov v II. četrtletju 1906.** Zemljiški davek, hišno razredni in hišno najemniški davek, in 5% davek od najemnin 4. obrok dne 30. aprila, 5. obrok dne 31. maja, 6. obrok dne 30. junija; splošni pridobinski davek in pridobinski davek podjetij, ki morajo polagati račun, drugi četrtletni obrok do 4. aprila; osebno dohodniški in rentni davek prvi polletni obrok dne 1. junija 1906.

* **Skažena častna svetinja.** Na podlagi cesarske določbe so vpeljali častno državno svetinjo za 25 letno zaslužno službovanje pri požarni brambini in rešilni službi. Prvo tako svetinjo je prijelo na prizadevanje poslanca dr. Sylvestra solnograško prostovoljno gasilno društvo. Pokazalo se je, da se je jemalo na kov in na material svetinje zelo malo pozornosti. Svetinja je zelo reven izdelek. Relief cesarjeve glave nosi narobe obrnjen lovorjev venec. Latinski napis: „Fortitudini, virtuti perseverantiae“ (Hrabrosti, kreposti in vztrajnosti) bo malo kdo od ognjegascsev razumel. Najboljši pa je predpis, kako se svetinja podeljuje. V to pooblaščen prosilec, ki je služil četrto stoletja brezplačno občenemu blagru, mora vložiti pri glavarstvu nekakšno prošnjo s kolekom ene krone in mora tudi kolekovati vsako prilogo s koleki po 30 v. Posledica tega je, da so mnogi ognjegasci sklenili, da se ne marajo tako dolgo potegovati za svetinjo, dokler se kolekovanje ne odstrani. Cesar podeljuje redove brezplačno, glave naše finance pa obkladajo z davki večjidel revne ognjegasce.

* **Čč. gg. duhovniki!** Pri pogrebu čast. gosp. Filipa Viherja, župnika pri Sv. Martinu pri Vurberku, je nekdo izmed čč. gg. duhovnikov pozabil v župnišču brevir „pars vernalis“; dobi se v stolnem župnišču v Mariboru.

* **Kdor ima na prodaj 1300 ali vsaj 1100 komadov belega burgundca,** cepljenega na Rip. port., naj naznani naslov in ceno uredništvu našega lista.

Mariborski okraj.

m **Poljudno predavanje za delavce in kmete.** Prihodno nedeljo dne 1. aprila bosta predavala dr. A. Medved o „Slovenski zgodovini starega veka“ in dr. Dimnik „o zakonskem pravu“.

m **Sv. Magdalena v Mariboru.** Častiti očetje kapucini iz Celja bodo vodili od 28. marca do 1. aprila

duhovne vaje v predmestni farni cerkvi. Dne 28. marca ob pol 7. uri zvečer bo sv. križev pot in pridiga (slovenska). Dne 29., 30., 31. marca ob pol 6. uri pridiga, potem blagoslovna sv. maša. Ob 10. uri blagoslovna sv. maša z rožnim vencem, potem pridiga (slovenska), ob $\frac{3}{4}$ 3. nemška, sv. rožni venec in pridiga. Ob pol 7. uri zvečer križev pot in pridiga (slovenska). V nedeljo 1. aprila: ob 6. uri blagoslovna sv. maša, pridiga (slovenska), ob 8. uri nemška pridiga in blagoslovna sv. maša. Ob pol 10. uri slovenska pridiga in slovenska sv. maša. Ob pol 3. uri slovenska pridiga in blagoslovila, večernice in Te Deum.

m **Mariborske novice.** Dne 23. t. m. je imel tukajšnji bataljon 47. peškolka službo božjo v spomin na bitko pri Novari, v kateri se je tudi ta polk odlikoval.

m **Sv. Križ pri Mariboru.** Dobro je bil obiskan podučni shod bralnega društva, ki se je vršil v nedeljo dne 25. t. m. Govornik, g. dr. Kováčič, je pa tudi tako poljudno predaval, da so vsi navzoči z vidnim zanimanjem sledili njegovi razpravi o raznih spremembah ustav v Avstriji od l. 1848. sem in o splošni volilni pravici. Hvala prav lepa g. doktorju za trud in požrtvovalnost! Prosimo pa, da bi še nas večkrat razveselil s kakim podučnim govorom. — Z veseljem tudi beležimo, da zanimanje za bralno društvo vedno bolj raste, zlasti med dekleti. Tako je prav! Le tako naprej!

m **Sv. Miklavž blizu Maribora.** Dne 1. t. m. je umrl tukaj krčmar Ludovik Hergout. Mnogo ljudstva od blizo in daleč mu je skazalo zadnjo čast. Dva čč. gg. duhovnika iz Hoč sta ga spremljala k večnemu počitku in služila zanj sv. mašo. Tudi gasilno društvo, prijatelji, sorodniki in znanci iz Hoč so mu izkazali zadnjo čast. Pokojni si je bil nalezal bolezen leta 1878 v Bosni in od istega časa ni bil prav zdrav. Počivaj mirno v zemlji hladni, ljubi nam prijatelj!

m **Sv. Barbara pri Mariboru.** Posesnik v Jablanah Janez Štandeker je dne 24. t. m. umrl. V gostilni F. Sekola ga je vrgel dne 18. t. m. neki fant. Štandeker je pa tako nesrečno padel, da si je strl rebro, ki je pretrgalo plučno mrežo. Rajni je bil ud krajnega šolskega sveta. Bog mu bodi milostljiv!

m **Sv. Lenart v Slov. gor.** Novoimenovani notar Franc Stupica odpre svojo pisarno dne 2. aprila t. l.

m **Sv. Anton v Slov. gor.** Poroča se, da bosta ustanovila tukaj dva češka rodoljuba tvornico pletenin (nogavic, srajc). Meseca julija začne že baje delovati.

m **Sv. Jurij v Slov. gor.** Umrla je vrla gospodinja č. g. župnika Antona Šijanec, Marija Rop. V prejšnjih letih je bila v službah v različnih visokih krogih. Bila je zgledna v vsakem oziru, zlasti kot družbenica Marijine družbe. Zato pa je bil tudi njen pogreb v ponedeljek dne 26. t. m. sijajen. Spremljalo jo je sedem duhovnikov in velika množica domačinov in drugih. N. v m. p.!

m **Sv. Anton v Slov. gor.** V števil. 7 Vašega časopisa z dne 15. febr. t. l. nahaja se sledeči dopis: „Od Sv. Antona v Slov. gor. Delali so juterno. Oče ženinov dajo zapisati od vsakeršnega zrnja po en vagan. Gospod notar vse natančno zapiše, le samo edino črko spremenijo in zapišejo vagon mesto vagan, češ vagon je lepše slišati, pomen pa je itak eden in isti. Mati nevestina si izvolijo gredico pod njivo, gosp. notar zapiše dobesedno, da bodo imeli mati za prevžitek do smrti greblco pod njivo. Pa še naj kdo reče, da je Nemeec nezmožen slovenskega uradovanja.“ O tem ste prošeni, da natisnete v postavnem času in postavni obliki sledeči uradni popravek: Ni res, da bi se bilo to ali kaj podobnega, kar poroča gornji dopis, zgodilo pri katerem c. kr. notarju v Slov. goricah ali sploh v ozemlju podpisane zbornice. Posebno ni res, da bi bil gospod notar v St. Lenartu na Štajerskem, kjer je okrajno sodišče za Sv. Antona v Slov. gor., od koder je zgornji dopis naslovljen, kedaj tako posloval, kakor dopis pripoveduje. Pač pa so uradne poizvedbe te zbornice dognale, da je dospod notar v St. Lenartu na Štaj. dne 23. jan. 1906 spisal pogodbo, glasom katere sta si stariša izgovorila: vžitek vsega sena in otave pod njivo „grebljico“, vse vožnje od in do travnika „pod grebljico“ in tri mece krompirja. — C. kr. notarska zbornica v Celju, dne 11. sušca 1906. Predsednik: L. Baš.

m **Sv. Duh na Ostrem vrhu.** Tukajšnja posojilnica je imela 18. t. m. občni zbor. Izmed 222 udov jih je prišlo k zborovanju nekaj čez 80. Kako vrla ta posojilnica na nemški meji deluje, je že iz tega razvidno, da je imela letos 143.869 K 94 v prometa. Ista je ud „Centralne posojilnice slov.“ v Krškem in „Zadružne Zvezde“ v Celju. Sklenilo se je, da se med

poletjem obhaja svečana desetletnica. Na isto se že danes opozarjajo narodni krogi. Na predlog gosp. Kapuna, podnačelnika posojilnice, poslala se je gosp. Šegulu, sedaj provizor pri Sv. Roku ob Sotli, kot ustanovitelju posojilnice posebna zahvala in zapuščina. K sklepu se še spomni g. Kapun sedanjega knjigovodja g. nadučitelja Alojzija Majcena, kateri je posojilnico prevzel v precej kritičnem času, a jo je s svojo delavnostjo ne samo spravil v pravi tir, ampak tudi dosegel, da ista napreduje, da je pristopila k „Zadružni Zvezi“ itd. Za to požrtvovalnost se mu navzoči zahvalijo s trikratnim „Živijo!“

m Fram. Slavnost naše mladine. Obširna nova dvorana v „Aninem dvoru“ ni mogla obseči zadnje nedelje vsega ljudstva, ki se je hotelo udeležiti prve slavnosti mladeniške in dekliske Marijine družbe. Polovico ljudi ni dobilo več prostora. Že ta nepričakovano obilni obisk je ogrel, navdušil naše fante in dekleta, da so srčno in ponosno stopali prvokrat na novi od uda Marijine družbe Fr. Trglavčnik prirejani oder ter se sploh prvič pokazali pred občinstvom kot pevci in igralci. Zavesa se vzdigne, na odru zagledamo fante in dekleta. Mladenič Fr. Lešnik pozdravi s krepkimi besedami mnogobrojno občinstvo in, kazaje na podobo Marijinega oznanjenja na steni naznani, da hočejo začeti današnjo slavnost s pomočjo in v čast one, kateri je posvečen današnji praznik — v imenu Marije, in zadonel je iz mnogoterih grl mešanega zbora pod vodstvom g. organista Mariji v čast prekrasni „Ave Maria“! Zaupanje poslušalcev je bilo pridobljeno! Zato pa se osrečijo fantje in zapojejo sami, kakih 20 pevcev, prelepo Marijino pesem: O ljuba Gospa presvet'ga srca. Oder se zopet napolni, mešani zbor, okoli 40 udov, vidimo pred seboj. Kaj bo li zapel? „Radi bi že slišali“, pravi mladenič Trglavčnik, „našo ljubo znanko — kukavico, pomlad je tu, a nje še ni, tedaj bomo pa mi zapeli mesto nje, morebiti jo bomo priklicali“, in zapel je mešani zbor pesem „Kukavica“ iz „Slov. Pesmarice“. Občinstvo jo je sprejelo z glasnim odobravanjem. Naša dekleta pa še vendar niso bila dobre volje. Kaj jim neki je? „Me bi tudi rade eno same zapele“, rekla so dekleta in dale so jo! Malika Klobasa stopi pred občinstvo in je pozdravi v imenu dekliske družbe ter naznani, da hočejo tudi dekleta pokazati, kaj so se naučile in sicer hočejo zapeti pesem postnemu času primerno in zapele so čudovito lepo troglasno ono ljubko in milo pesmico „Žalost“ iz „Slov. Pesmarice“. In zopet nastopi mešani zbor ter zapoje „Hišica očetova“, za njim nastopijo fantje in krepko vrežejo „Slovenec sem“, dekleta pa zapoje „Slovenka sem“. Vse pesmi je občinstvo s pohvalo sprejelo. Pred vsako pesmijo sta mladenič ali pa deklica govorila primerni uvod. Mladenič Prijol je govoril kaj lep uvod k pesmici „Hišica očetova“ začel: „Ljubo doma, kdor ga ima, a gorje mu, kdor od doma mora, kdor na domu nima več prostora, komur starše v hladni grob so djali, kogar kruba služiti so poslali“. Končan je bil prvi del vzporeda in radovedni smo bili na drugega. Do solz ganljiv je bil prizor „Sirotica“, katero je lepo predstavljala oziroma pela naša skrbna Marta, druge dekleta so pa ravno tako lepo odpevale ter sirotico sprejele za svojo sestrico. Najlepša pa je bila igra „sv. Germana“. Tu se je pač videlo, da je Slovenec res bistre glave in se lahko marsikaj nauči, treba mu je le učenika. V zadregi smo bili, kateri igralci ali igralci bi prisodili najboljšo pohvalo. Seveda nam je nad vse ugajala sprva tako huda, a pozneje tako dobra mačeha (M. Lešnik). A Germana (Fr. Lah) je svojo nalogo tudi izbornorešila, njena bolj nežna postava je bila kakor nalašč za ulogo bolehnice in zatirane Germane. Oče Lovrenc (F. Lešnik), želeč si ljubega miru na starost, pač ni mogel boljše igrati. Sosed (Fr. Trglavčnik) je prav dobro zagovarjal Germano in sosedi Vešnik in Trglavčnik tudi nista zaostali. Kaj pa pastirček Ludvik? Fantek je dobro igral, a našim dobrim otrokom vendar ni ugajal, ker ni hotel matere ubogati, ni hotel gnati na pašo. Očaral pa je nad vse nastop angelja (M. Kodrič), s svojo krasno obleko, s krono na glavi. To je bil torej začetek. Ljudstvo je bilo zadovoljno, mladina pa vesela. Začeli smo, nadaljevali pa bomo tudi. Sram nas je skoraj bilo, ko smo brali, kako se drugod mladina vzbuja in dram, mi pa smo spali.

Le bistrimo si glave,
Ne dremajmo zaspani,
Sovražnim narodom prodani.

Framčan.

m Žalostna smrt pijanca. Od nedelje na pondeljek je umrl v dr. Königovi viničarji v Framu še le mesec dni tu bivajoči 40 let stari delavec Matavž Kočjaž, doma iz Brezja pri Studenicah. Nedeljo popoldne se ga je našel in odšel v kravji

blev, zjutraj so ga našli mrtvega pri jaslih, glava mu je visela v jasli. Umrl je med ljubo živino, ker v življenju pri pitju ni poznal razločka med človekom in živino.

m Poljčane. Denar, zvijača in divja sila — to je bilo orožje, s katerim je hotelo naših par „Nemcev“ zmagati pri tukajšnji občinski volitvi. Kako radi bi bili marsikateri stali na strani zavednih slovenskih kmetov, toda niso smeli — ubožčki so dolžni. Kakor živinče v mesnico bili so gnani na voliše, glasovat za nasprotne nam ljudi. Vsem tem revežem odkrito svetujemo, naj se kakor hitro mogoče rešijo iz nemčurskih zanj; saj imamo Slovenci svoje posojilnice, ki so že marsikaterega slovenskega kmeta rešile iz nemčurske sužnosti!

m Rače. Dne 20. t. m. se je igrala 6 letna Pavla Čečovnik, hčerka želez. čuvaja, sedeča na mizi. Po neprevidnosti jo sune njena scigralka tako, da je uboga Pavlica padla z mize in si pri padcu odgriznila konec jezika. Prepeljali so jo v mariborsko bolnišnico.

m Slovenska Bistrica. Na naši ljudski šoli, ki je namenjena, ker nemškega zaroda razun par dragonskih otrok nimamo, slovenskim otrokom, vladajo, posebno kar zadeva negovanje slovenskega materinega jezika, slabše nego turške razmere. Šola se imenuje slovenska, pa je najhujša ponemčevalnica. Učni red je že tak, da se iz njega razvidi, da je pravi namen naše šole le, ponemčiti slovenske otroke. Tako je v 4. razredu dekliske šole, kjer podučuje nadučiteljica Cuntara, za slovenščino določena le ena ura na teden. Kdo je napravil ta učni red? Mislimo da ne gospodična Cuntara na lastno pest! Že v 2. in 3. razredu se nemščina kar mogoče goji in otrokom vbija v glavo, iz 4. razreda pa je slovenščina sploh še izobčena; kajti kako je s tisto eno slovensko uro na teden, si je lahko misliti. Toliko, da otroci ravno ne pozabijo slovenskega čitati. Saj je znano, da Cuntara nikdar z otroci slovensko ne občeje, in da popoluoma slovenske kmečke deklice iz njenega razreda celo med sabo nemški blebetajo. Sramotno je, da otroci, ki so se vzgajali na takozvani slovenski šoli, govorijo nemščino namesto slovenščino. (Seveda kako!) Pa pri opisanih razmerah ni drugače mogoče. Ravno tako sramotno je, da pridejo otroci iz takozvane slovenske šole, ki nimajo pojma, koliko je Slovencev, ali kje Slovenci prebivajo, vejo pa celo za afrikanske nemške naselbine in poznajo stare nemške bogove. Celi pouk je naperjen na to, iztrgati iz mladih src ljubezen do materinega jezika in ob enem deci vsiliti visoko čislanje nemščine. Kaj je to družega kakor ponemčevanje slovenskih otrok. V takih šolah kople se slovenskemu narodu grob. Na naši deški šoli tudi ni dosti boljše. Tam pa že v prvem razredu podučuje otroke učiteljica, ki sploh nima izpita iz slovenščine in slovenščino jako slabo govori. In to vse vidi šolska oblast, pa ne poseže vmes! Odločno zahtevamo, da se odpravijo kričeče razmere, ki so naravnost v zasmehovanje slovenskega prebivalstva, in se stori konec ponemčevanju slovenskih otrok. Mi potrebujemo šolo, na kateri se bodo otroci učili kaj koristnejšega kakor pa samo nemščino. Šolske oblasti se naj malo bolj zanimajo za našo šolo, potem se bo odpravila marsikaka guiloba. Morda pridejo potem tudi na to, da ni v redu, če so v telovadnici, kjer se vežba ljudskošolska slovenska mladina, razobešeni nemški grbi s pruskimi barvami in izzivajočimi napismi. Potem pa se morda tudi dopove šolskemu ogledi c. kr. notarju dr. Wiesthalerju, da ni potreba biti učiteljstvu, katero se itak že ukvarja z nemščino bolj kot je treba, in več, kot je predpisano, vedno za petami in mu klicati: več nemščine, več nemščine!

m Nepoboljšljiv človek. Dragonec Leopold Kerčič pri 5. dragonskem polku v Dunajskem Novemestu, doma iz Spodnje Novevasi pri Slov. Bistrici že služi pri vojaki od l. 1895. Med tem časom je že bil nešteto krat v zaporu, dvakrat je že bil kaznovan zaradi goljufije. Prvikrat je sedel dve in pol leta, drugokrat tri leta. Dne 26. febr. t. l. je prišel iz večmesečnega zapora, ki ga je dobil zaradi ubega. Poslali so ga iz Maribora, kjer je bil zaprt, v Dunajsko Novomesto. Med potom pa je zopet ušel. Dne 28. febr. t. l. je okradel barona Post na Polskavi, nato je šel v Maribor, kjer je dobil delo kot dninar pri Volgruberju. Imenoval se je Saforsnik. Toda njegovi dolgi prsti niso mogli mirovati, ukradel je zopet neke vajete in hektoliter kuruz. To ga je zopet spravilo v roke policije, ki so ga spoznali in izročili vojaškemu sodišču. Njegova kazen bo sedaj seveda še večja, ubeg in tatvina. Kedaj bo ta človek doslužil svoja vojaška leta?

Ptujski okraj.

p Ptuj. Na Bregu so dne 22. t. m. zaprli kleparskega pomočnika Jožefa Gröbner, ki je hotel ustreliti svojo mater. Hotela je prodati svoje malo posestvo, sin pa je zahteval, da ga odda otrokom. Med preprirom je sin trikrat vstrelil iz samokresa na mater. K sreči jo je zadel samo eden strel v nogo. — Pomožni pismonoša 31 letni Fr. Štor je sam podpisal par poštnih nakaznic in denar zase obdržal. Obsojen je bil v trimesečen zapor. — Zadnji „Štajerc“ piše, da je izmed 4000 ptujskih prebivalcev 3500 Nemcev, najbrž so ti tako čistokrvni, pristni, kakor ptujski šnops ali ptujkega župana Ljubezen do slovenskega kmeta! Ker ste, g. Zavadil, tudi sebe (gotovo!) šteli med ptujske Nemce, je res čudno, da niste raje zapisali 3950 Nemcev; saj je pa znano, da sta si „Štajerc“ in pa resnica tako dobra kakor volk in jaguže! — Na praznik Marijinega Oznanjenja je zjutraj približno ob 4. uri železniški čuvaj blizu Sterntala našel tik železniške proge mrtvo moško truplo. Mrtvec je imel rano na glavi, v sukni krvavi robeč in v žepu cele tri krajcarje. Ne ve se, ali se je izvršil samomor ali roparski napad; sodijo pa, da se je ta neznan mož, ki se je prejšnji večer pripeljal z vlakom na postajo Sterntal, sam ustrelil v bližnjem gozdu, tam najbrž zavrgel revolver in ker se ni hotela nastopiti smrt, tekel proti železniškemu tiru, kjer bi ga naj povozil vlak; a par stopinj od tira je padel in izdihnil. Prepeljali so ga v sv. lovrenško mrtvašnico, kjer so pri raztelesenju našli kroglo v glavi. Preiskava bo še le doglala, kaj je s tem umrom.

p V ptujskem okraju so napravili zajci na sadnem in gozdnem drevju veliko škode. Oglodali so ne le mala drevesca, temveč tudi taka, ki so že 15 ali več let rastla. Največ škode imajo občine: Stojnsko okoli 1020 K, Muretinci 400 K, Malavas 40 K, Gajovci 80 K. Pa tudi druge občine niso veliko na boljšem. Nekateri posestniki so se že oglasili pri glavarstvu v Ptuj, ali c. kr. glavarstvo v Ptuj j.h. je zavrnilo z različni izgovori. Zato prosimo gg. poslance, naj delajo na to, da se škodljive postave odstranijo, da ne bo divjačina kmetom več škode delala. Za razne druge živali, ki škodo delajo, se potrosi vsako leto na tisoče kron, proti divjačini pa se ne stori nič. Res dobi občina na pr. 140 K najemnine, ali kaj je to proti škodi 1020 K, ki se napravi samo po zimi na sadnem drevju? Koliko škode pa se napravi v gozdu, vinogradu in na polju? Zajci pojedjo komaj vsklito pšenico, ajdo, fižol, korenje in zelje. Fazani in jerebice pozobljejo žitno seme, ko doraste, pa zraje. Sedaj pa se vprašajmo, kakšno korist ima občina od divjačine, ko ima najmanj sedemkrat toliko škode kot znaša najemnina.

p Spodnji Velovlek pri Ptuj. Dne 3. sušca so se vršile volitve za občinski odbor za občino Pacinje. V tretjem volilnem razredu je volitva trajala zjutraj od pol devete ure in zvečer ob pol deseti uri je bila zaključena; udeležilo se je 209 volilcev. Volilci od velovlečke in pacinske, kakor tudi od dornovske stranke so se prav v obilnem številu udeležili in vsaki za svojo stran enoglasno volili. Velovlečka in pacinska stranka je vendar za 13 glasov večine imela, akoravno sta si Fr. Tobias in Jožef Bralec, posestnika iz Pacinja, mnogo prizadevala volilce od velovlečke in pacinske narodne stranke odvrniti, kar se je jima tudi pri nekaterih posrečilo. Pri volitvi je bil navzoč gospod okrajni komisar, kateri je po rodu Hrvat in je tudi v našem jeziku prav razumljivo, pravično in modro izvrševal svojo službo. Nekateri volilci od dornovske stranke kakor: Simon Čuš, Franc Čuš, Jožef Toplak, Franc Herga iz Dornove in Franc Tobias iz Pacinja so si med volitvo mnogo in mnogo prizadevali, velovlečke volilce za svojo stran pridobiti, ali vse zastoj. Drugi in prvi razred je volil dne 5. sušca. V drugem volilnem razredu je imela večino dornovska stranka, in se je prav mirno glasovalo. V prvem razredu so izvoljeni kandidatje velovlečke in pacinske stranke. Za župana je izvoljen poprejšnji župan g. Anton Pihler, kateri je dosedaj modro gospodaril z občinskim premoženjem in mislimo, da bo tudi zanaprej.

p Na Polenškaku vršil se bo dne 1. aprila ob 11. uri dopoldne ustanovni občni zbor kmetijskega bralnega društva. Pri tem ima g. Belé, potovalni učitelj za sadjarstvo in vinarstvo, poučno predavanje. Udeležite se ga v obilnem številu!

p Sv. Rok ob Sotli. Železnica Rogatec—Krapina je do meje gotova, ali onkraj Sotle se gospodje Hrvati še vedno nič ne gibljejo. Pravi se, ogrski državni zbor (katerega pa sedaj ni) še dotične postave sklenil ni, Hrvati pa prej ne smejo nič začeti, dasi je denar že pripravljen. Medtem pa že vsaj tovorni vlaki iz „postaje sv. Rok“, kjer je g. Jurij

Plevčak do sedaj še sam svoj „postaje načelnik“, dan za dnevno pridno vozijo „naše izvrstne bruse“ v daljni svet. — Družba sv. Mohorja je pri nas letos krasno napredovala. Lani štela je 7 udov, letos 70! — Velika nesreča se je zgodila 22. t. m. v občini Dobovec naše fare. 18 letno zalo in pridno dekle krščanskih starišev, Marija Nežmah, šla si je proti večeru k sosedovi svoji prijateljici po rožmarin za brata, ki je imel drugi dan iti k vojaškemu naboru v Rogatec. Vračajoča se v temi po ozki stezici nad velikim kamenolomom, pade nesrečna deklica v globok prepad in mrtva obleži. Brat je šel drugi dan brez sestrinega rožmarina k naboru in ostal vojak, truplo ponosrečene deklice pa smo pri ogromni udeležbi ljudstva slovesno izročili materi zemlji z rožmarinom vred, ki si ga je naračala za svoj pogreb. Tako pač človek ne ve ure ne dneva!

p Ormož. Kletarsko društvo za ormoški okraj toči prihodnjo nedeljo, dne 1. aprila, v Pavlovcih na Rajhovem domu društveno vino; isti dan priredi kmetijska podružnica ondi ob 3. uri svoj občni zbor, na katerem se bo vršilo vinorejsko in sploh gospodarsko poučevanje; udi in neudi so lepo vabljeni na ta izlet. — Dr. J. Geršak.

p Ormož. Dne 11. marca t. l. vršil se je občni zbor podružnice ormoške „Slovenskega čebelarstva društva za Spodnji Štajer“, ki si je izvolil sledeči odbor: Horvat Feliks (Središče) predsednik; Preindl Jakob (Velika Nedelja) podpredsednik; Serajnik Domicijan (Ormož) tajnik; Lašič Jurij (Ormož) blagajnik; Plohl Tomaž (Sv. Tomaž) odbornik.

p Litmerk pri Ormožu. Umrla je omožena posestnica Marija Koeiper, mati č. g. Antona Koeiper, kaplana pri Sv. Lovrencu na Drav. polju. Dne 12. marca še je bila pri sv. velikonočni spovedi, 22. marca zvečer pa je naglo zbolela in po kratkih mukah mirno zaspala. Pokopali smo jo na njen godovni dan na praznik Marijinega Oznamjenja. Bila je blaga krščanska žena, katero je vse ljubilo in spoštovalo. Za svoj pogreb je imela že dolgo vse potrebno pripravljeno. Bog ji daj večni mir!

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Okrajni glavar Rainer je za razdruženje zakona, kajti ni hotel podpisati ugovorne pole. Da je državi politični uradnik proti sv. zakonu, ki je podlaga vsaki pošteni državi, to je — čudno.

l Sv. Križ pri Ljutomeru. V trajnem in hvaležnem spominu naše revne šolske mladine ostane rajni Franc Vaupotič iz Lukavec. Dober in pošten mož zapustil ji je v svoji oporoki 200 K, katere so se v tukajšnji hranilnici vložile in se bodo letne obresti in prid ubogih šolskih otrok uporabljale. Usmiljenemu pokojniku, kojega roki sta bili revežem vedno odprti, in njegovi duši pa plačilo in večni mir! R. i. p. Josip Rožman, načelnik kr. šol. sv.; Ant. Herzog, šol. vod.

l Radenska okolica. Radgonski Nemci so se pritožili, ker so na ondotej c. kr. pošti nastavljeni trije slovenski poštni uradniki in je zaradi teh baje vse nemštvo v nevarnosti. Pač na slabih nogah mora stati to nemštvo. Ne vejo pa menda radgonski Nemci, da ti uradniki uradujejo za 6000 Slovencev, in da tudi nemško govorijo boljše, kakor 90% radgonskih Nemcev. Mi pa imamo v Radencih c. kr. poštnega uradnika, ki uraduje za 3044 Slovencev in 97 Nemcev, pa ne zna besedice slovenski. Torej gospodje, če vam ni prav, mi radi menjamo. Dajte nam enega slovenskega uradnika in mi vam drage volje prepustimo našega Pascha. Sicer pa bi bilo dobro, če bi se za stvar zanimali naši gg. poslanci, da dajo tem nestrpnem odgovor, kakoršnega si zaslužijo. Prav lepa prilika se jim ponuja.

l Hrastje-Mota. Požar je vpepelil v soboto jutro 24. t. m. gospodarsko poslopje g. Jakoba Misja.

l V Okoslavcih, župnije Sv. Jurja ob Ščavnici so se 24. marca vršile občinske volitve. V tretjem razredu so zmagali narodnjaki s 17 glasovi večine, v drugem razredu s 4 glasovi večine; v prvem razredu je bilo zapisanih 12 volilcev; v tem razredu se bračkijanci volitve niti niso udeležili, narodnjaki so bili izvoljeni s 7 glasovi. — Torej zmaga v vseh treh razredih. Padla je tako zadnja trdnjava bračkijanska v župniji Sv. Jurja ob Ščavnici; vseh devet občinskih zastopov je zdaj narodnih. Bračkijanci so strašansko pritiskali na volilce, da bi jih zase pridobili; volilci so se pred to nasilnostjo celo pod podstrešje skrivali.

l Darežljivi štajercijanci. Nekomu ni po volji, da je župnik pri Sv. Jurju ob Ščavnici za Narodni dom, ki si ga nameravajo tamošnji narodnjaki postaviti, daroval 100 K, in pravi: „za domačo cerkev, ki jo že tako dolgo zida, pa ni toli darež-

ljiv“. Za vsako občino so se priredile posebne bukvice, v katere se zapisujejo darovi dotičnih občanov za zidanje cerkve. No štajercijanec, bi bil prišel in pogledal v one bukve, pa bi drugače pisal. Piše nadalje: „Za katero (cerkev) smo morali položiti že občutno svoto denarja“. Pred osmimi leti je odbor za zidanje nove farne cerkve sklenil, naj vsak posestnik žrtvuje trojno neposredno zemljiščno dačo za cerkev in sicer v treh letih. Kako občutno svoto denarja pa so štajercijanci že položili? Da se le nekoliko njih darežljivost vidi, pogledajmo n. pr. imenik volilcev dveh občin šentjurjevske in okoslavske, v katerih so že letos bile volitve. V prvem razredu občine jurjevske je volilo 8 štajercijancev, njih triletna dača znaša okoli 2300 K; koliko pa so darovali? Eden je daroval 100 K, onih 7 pa niti vinarja ne. V drugem razredu je 9 štajercijancev, njih triletna dača znaša okoli 1600 K, daroval je le eden 66 K, onih 8 niti vinarja ne. To je tista „občutna“ svota! V okoslavski občini se v prvem razredu, svesti si propada, 5 nasprotnikov ni udeležilo; teh peterih triletna neposredna dača znaša okoli 1300 K, daroval pa še nobeden ni vinarja ne. V drugem razredu ednajstih nasprotnikov tri letna neposredna dača znaša okoli 900 K; nobeden teh še vinarja ni daroval. Taka je darežljivost štajercijancev! Sami skoraj nič ne dajejo in še druge odgovarjajo, pri tem pa godrnjajo, da župnik cerkve tako dolgo ne zida, in spet godrnjajo, če župnik farmane k darežljivosti nagovarja. Štajercijanci odrajtajte svoto, ki vas zadene, potem smete govoriti o občutni svoti denarja, katero ste položili, zdaj pa je občutna tista svota, katere še niste darovali.

Celjski okraj.

c Celje. Zadušil se je dne 26. t. m. zjutraj g. Plautz, oče soproge g. Ravnikarja, trgovca v Celju, v 63. letu. Zažgal si je baje v postelji smodko, ki je vnela odejo, ko je zadremal. Mož vsled kapi otrpjen ni mogel iz postelje in se je zadušil. — V Marijini cerkvi v Celju bo pridigoval od 1. do 8. aprila slavni pridigar g. o. Andrej Hamerle.

c Politično društvo „Naprej“ ima svoj V. redni občni zbor v četrtek dne 5. aprila t. l. zvečer ob 8. uri v mali čitalniški dvorani v Narodnem domu v Celju.

c Dovoljenje za rudosledbo v celjskem okraju je dobil za dobo enega leta g. Oto baron Bolschwing, veleposestnik v Gradcu, in g. Jožef Hlebec, uradnik v Siveric.

c Dobrna pri Celju. Dne 20. t. m. je umrla na Dobrni občeznana gospa Brauner, žena dolgoletega lastnika „hotel Brauner“ na Dobrni, v 83. letu. Bila je Čehinja in vrla gospodinja. — Na občnem zboru bralnega društva na Dobrni sklenili so po nasvetu marljivo delavnega potovalnega učitelja g. Goričana navzoči gospodarji ustanoviti podružnico kmetijske družbe za Štajersko. Pripravljalni odbor je že predložil dotično prošnjo na c. kr. kmetijsko družbo v Gradcu. Upamo, da bodo Dobrnčani in ljubi njihovi sosedi Št. Joščani veliko dobrega dosegli s to podružnico in povzdignili kmetijstvo. S tem se pa zavedni gospodarji vabijo, da v mnogem številu pristopijo tej podružnici. Letni donesek je 3 K, 2 K se odrajtajo osrednemu vodstvu v Gradcu, 1 K pa ostane podružnici v ta namen, da se nakupijo potrebne stvari, kakor umetna gnojila, orodja, potrebne knjige za kmetijstvo itd. Kakor hitro pride dovoljenje, da se podružnica ustanovi, se bo sklicalo zborovanje, da se izvoli odbor. — V zanimivi in deloma zelo burni seji je sklepal naš občinski odbor dne 25. sušca o računu za l. 1905 in sprejel več važnih predlogov. Med drugim je imenoval tudi gg. dr. Serneca, profesorja Kardinarja, duh. svet. Karba, dobrnskega župana Fr. Jevniška, župnika Kukoviča, kaplana Schreinerja in prejšnjega župana na Dobrni Jožefa Koka častnim občanom dobrnske občine. Prihodnjic spregovorimo več o zanimivi seji, v kateri ste obe stranki trčile večkrat druga ob drugo.

c Laško. Na poučno predavanje! Bralno društvo je vabila k nedeljskemu poučnemu predavanju že razposlalo. Zanimanje za isto je izredno. Sodeč po tem bode udeležba nepričakovano dobra. — Gosp. Ivan Četina, dosedaj začasni šolski vodja na tukajšnji okoliški šoli, je imenovan za nadučitelja tukaj. — Nemško šolo na Laškem obiskuje ogromno število nekaj čez 40 otrok, v 3. razredu jih je celih 14! Vsi ti otroci bi lahko brez vsake škode (uroki bi se jih prav gotovo ne prijeli) obiskovali okoliško šolo, pa bi se naučili pravilno slovensčino in veliko več nemščine. Odpadli bi vrhu tega stroški za vzdrževanje velikega šolskega poslopja in 4 (beri štirih) učiteljskih moči. Toda, kaj se hoče,

ko pa imata naša nemška občina in dežela dosti denarja za razmetavanje. — Na tukajšnji železnični postaji je na novo nastavljeno pet uslužbencev, katere vse pa bi lahko po slovensko prodal, ne da bi za to vedli. Vedno boljše!

c V Dramljah bodo imeli 2. aprila t. l. živinski sejem. Kolikor nam je znano, pride na ta sejem veliko kupcev. Toraj se bo že izplačalo prignati obilo živine! Da bi se za prodajalce sejem povoljneje obnesel, se živinska stojina ne bo pobirala.

c Sv. Pavel pri Preboldu. Pri nas smo dobili tri nove živinske sejme: dne 4. aprila, 6. septembra in 4. novembra vsakega leta. Začnejo se že letos, torej bo prvi že dne 4. aprila.

c Trbovlje. V takoimenovanem „Legant-štolnu“ sta se dne 25. t. m. paznik Čuren in delavec Kanižar s strupenim zrakom zadušila. Še nekoliko drugih delavcev je bilo omamljenih, kateri so na svežem zraku zopet okrevali. Prvi je zapustil pet, drugi sedem nepreskrbljenih otrok.

Brežiški okraj.

b Brežice. Odvetniška pisarna v Brežicah se preseli s 1. aprilom 1906 v hišo gospe M. Slanič zraven glavne trafike, in sicer vsled ostudne gonje nemškutarke stranke zoper sedanega slovenskega odvetnika, kateremu je nemški najemodajalec na pritisk stanovanje odpovedal. — V Brežicah se v kratkem nastani nemškutarski odvetnik dr. Janesch iz Ljubljane, katerega je nemškutarska in protestantska stranka poklicala, da ji pomaga reševati pogrezajočo se nemškutarijo. — Za zidanje železnice Brežice—Novomesto je že dovolilo železniško ministrstvo Stef. Daudachi v Zagrebu tehnična merjenja.

b Župelevce. Na večer 22 t. m. ob 9. uri je vpepelil ogenj hleve in škedenj posestnika Jožefa Premelč. Da ni bilo dobrih ljudi na pomoč, zgorelo bi bilo gotovo vse gospodarsko poslopje. Zavarovano je bilo, vendar je škoda večja. Živino so rešili. Nesrečo je povzročila neprevidnost.

Iz drugih slovanskih dežel.

† Slovenci so zmagali pri občinskih volitvah v občini okolica Trst. Vseh šest slovenskih odbornikov je izvoljenih. Italijani so strastno agitirali, toda ves njihov trud se je razbil ob odločnosti Slovencev. V drugem okraju je bil med volitvijo aretiran okrajni načelnik četrtega okraja Ernesto Oblak radi žaljenja slovenskih volilcev, katere je zmerjal z besedami „porchi schiavi“ (slovenske svinje). Uspeh teh volitev presega vse dosedanje, 76% glasov so dobili slovenski kandidati.

Drobtinice.

d Domače zdravilo proti nahodu. Hrvatski zdravnik dr. Lederer priporoča kot zelo zanesljivo domače zdravilo zoper nahod sledeče: Takoj prvi večer, ko se je nahod pojavil, se namaže nos zunaj, in kolikor je le mogoče tudi znotraj z lojem, lanolinom in z drugačno živalsko mastjo. Nato se je treba z rjuho odeti preko obraza ter celo noč tako zdržati. Zjutraj je nahod popolnoma izginil. Ker sredstvo ni drago, se lahko poskusi.

d Nova princezinja. Katarina Ivanovna Cesnickaja, hčerka nekega sodnika v kijevski guberniji, je postala zaradi svoje lepote princezinja. 18 let stara je šla kot usmiljena sestra na vzhod, da neguje tam bolnike. Pred kratkim časom pa jo je videl na njenem povratku v Peterburgu siamski princ, se vanjo zagledal in jo prosil, da bi mu postala soproga. Mladenka je pritrčila. Mladi princ je drugi brat siamskega prestolonaslednika, sin kralja, pa je bil dozdaj kot paž na carskem dvoru. Mladi princ je prosil brzojavno očeta za dovoljenje svoje ženitve in oče mu je takoj dovolil.

d Nesramna kukavica. O kukavici je znano, kako se iznebi dolžne skrbi za svoj zarod, a tudi kukavični mladiči so enako nesramno predrzni. Neki naravoznanec je opazoval takega kukavičnega mladiča, ki je bil še gol in slep, a je s svojimi golimi perutnicami vrgel zakonitega mladiča z gnezda. Opazovalec je izvrženega mladiča pobral ter ga položil nazaj v gnezdo, a mlada kukavica ga je šestkrat zaporedoma vrgla z gnezda, dokler ni onemogla.

d Sveže pečen kruh je nezdrav. Pred sveže pečenim kruhom svari resno neki priznani zdravnik ter dokazuje škodljivost takega kruha. Dočim se star kruh pri zvečenju dobro zdrobi, se sveži kruh zmečka v trde svalke, ki s slinami prevečeni prav lahko zdrknejo po požiralniku, v že-

lodeu pa obleke liki kosi mila. Želodčni sokovi ne morejo prodreti skozi trde, zunaj gladke kepe, tako da kruh, ki ga je itak težko razkrojiti, dolgo časa obleži v želodcu ter slabo vpliva na živce. Na ta način se zadržuje tudi krvni obtok, v želodcu se čuti tiščanje, človek nima teka, zato pa glavobol in krče. Zgodilo se je celo, da so lačni ljudje, ki so se najedli sveže pečenega kruha, vsled tega umrli. Črn kruh je še bolj škodljiv kot beli. Iz peči vzeti kruh bi moral vsaj 24 ur ležati na kakem hladnem prostoru.

d Požrešni ljudje. V vsakem času in v vsaki deželi so bili ljudje, ki so imeli nenavaden želodec. Angleški pesnik Taylor opeva nekega Kenta zato, ker je snedel pol teleta naenkrat. Francoz Tarrare je spravil pod streho „le“ četrtno vola, zato pa je požrl starega mačka s kožo in dlako vred. V Vittembergu je živel okoli l. 1750 vrtnar Kahle, ki je pojedel cel mernik češpelj s koščicami vred; požiral je kamenje, krožnike, lončene pečnice, tintnik iz kositra s peresi in moščem vred (?). Razen tega je jedel žive tiče, miši, mladega prasca, kostruna s kožo in volno vred, celo „dudelzaku“ ni prizanesel. Leta 1765. so imeli v telesni straži v Draždanih vojaka, ki je pojedel za kosilo 20 funtov govejega mesa ali polovico pečenega teleta z raznimi prikuhami. Za boljše prebavo je požrl več drobnega kamenja. Enkrat mu je vladajoči knez priredil po-jedino ter ga je prišel ves dvor gledat.

Narodno gospodarstvo.

Pepel pomnoži rodovitnost sadnega drevja. Da je pepel velik pripomoček večji rodovitnosti sadnega drevja, sem se že več let sam prepričal, zato hočem na kratko objaviti način porabe pepela pri sadnem drevju in njega uspeh. Spomladi, ko začne drevje brst poganjati, tedaj se naj trosi oziroma meče po sadnem drevju pepel in sicer tedaj, kadar je drevje nekoliko rosno, da se pepel lažje prime povsod po vejah, po cvetnih popkih in po deblu. Korist takšnega trošenja je vsestranska. Po taknem trošenju ne pride v cvetje tako zvani „cvetozerec“, nekateri pravijo „cvetodér“ (Anthonum pomorum) in to povzroči obilnejšo rodovitnost. Takšno trošenje zabrani, da se listje ne krči in ga ne napade tako huda rja. Po takšnem trošenju odpade mah sam iz drevesa in to povzroči, da drevo dobi gladko kožo ter bujnejše raste. Tudi po vinogradih, po trtah se obnese takšno trošenje s pepelom. Trud in stroški za to so majhni, korist pa velika, zato naj sadjarji poskusijo to v malem, da se prepričajo, kolike važnosti je pepel pri sadnem drevju. F. Ž.

C. kr. kmetijska družba štajerska je imela dne 21. in 22. t. m. v Gradcu svoj občni zbor. Sklenilo se je med drugim sledeče: Odobrilo se je dovoljenje za ustanovitev podružnic v Studemcih, Št. Lovrenc ob Dravi, Videm in Št. Ilj v Slov. gor. — Sklep lanskega občnega zbora, da se v enem okraju samo za bike iste pasme da podpora in da se za bike v okrajih, kjer obstoji živinorejska druga, sploh ne da podpore, se je ovrigel. — Osrednjemu odboru se je naročilo, naj vpliva na deželni odbor, da se podpira in še bolj goji cepljenje svinj proti rdečici. — Osrednji odbor se naj posvetuje s vsemi podružnicami zaradi podražanja mleka. — Država se naj naprosi za podporo v svrhu ustanovitve drevesnice za gozdna drevesa, iz katere bi naj dobivali posestniki ceno drevesca in da se naj ustanovijo na Štajerskem dve do tri drevesne šole. — Upliva se naj na to, da se sklene posestnikom ugodna ribarska postava. — Zaradi posebnih zaslug za kmetijstvo se je podelila srebrna kolajna med drugim tudi g. Ferdinandu Roš, dež. poslancu v Trbovljah, diplom s častnim priznanjem pa Francu Kalan v Trbovljah in Francu Peklar v Dolu. — Za predsednika je zopet izvoljen deželni glavar grof Attems. V odboru ni niti enega Slovenca, ampak so za Spodnještajersko izvolili v odbor sledeče: Lenko, Leuschner in Klammer. — Osrednji odbor se pozivlje, naj zastavi ves svoj vpliv, da se uredi zemljiški davek. — Ustanovi se naj deželna hipotečna ali kmetijska banka, da se počasi razbremenijo kmečka posestva dolgovi, za kar naj dasta država in dežela podporo. — Ustanovi se naj deželna obvezna zavarovalnica zoper ogenj in točo. — Sprejel se je tudi predlog, naj se kmetom olahkoči nabava živinske soli in naj se tudi oddaja boljša sol za nizko ceno. — Naj se posebno pazi na agente, ki mnogokrat škodljivo delujejo med kmečkim prebivalstvom. — Škoda, povzročena po divjačini, se naj ravno tako ceni, kakor ista, ki jo povzroči domača živina, meso divjačine se naj istotako ogleda, kakor ono domače živali, naj bo podvrženo užitinskemu davku, in naj se prepove po gozdih polagati strup za divjačino. — Država se naprosi, da pri skle-

panju trgovskih pogodb z drugimi državami štiti živinorejce. — Vojno ministertvo se naj naprosi, da se pri nabavi kmečkih pridelkov bolj ozira na kmete — pridelovalce, kakor pa na medkupce. V to svrhu bi se naj postavila zadruga skladišča. — Na učiteljskih se naj poučuje kmetijstvo po strokovnjakih. Izda se naj podučna knjizica za kmečko knjigovodstvo; tudi naj potovalni učitelji razlagajo ta predmet na svojih podučnih shodih. — Predlog ljutomerske podružnice, da sme vinogradnik ne samo v tisti občini točiti vino pod veho, v kateri leži njegov vinograd, ampak tudi tam, kjer sam stanuje, se mi sprejel. Govoril je proti njemu tudi mariborski Girstmaier. Sprejelo se pa je sledeče: Točilci vina pod veho se naj ne prištevajo h gostilničarjem, ki nimajo dovoljenja kubati žganja brezdačno. — Za obisk čebelorejskih tečajev se naj da podpora.

Vinski sejem v Gradcu bo 24., 25. in 26. aprila.

„Perutninar.“ Lastnik I. kranjskega perutnarskega zavoda g. A. Lehman namerava izdajati list „Perutninar“. Kadar bo izšel prvi list, bomo poročali ali je priporočila vreden ali ne.

Najnovejše novice.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. V nedeljo dne 1. aprila popoldne ob treh imel bode potovalni učitelj g. Goričan poučni govor o razumnem gospodarstvu v prostorih gospe Marije Pernat. Vabi so k obilni udeležbi.

Kamnica. V gozdu na Šobru so našli dne 26. t. m. neznanega moža in neznanu žensko mrtvo. Obe trupli sta bili že močno strohneti in razjedeni od lisic. Prepeljali so ju v kamniško mrtvašnico.

Konjice. Ekscelesca mil. gospod knezoškof dr. Napotnik so 28. t. m. v cerkvi pri sv. Ani na pokopališču služili sv. mašo zadušnico za svoje tik svetišča počivajoče stariše.

Žiče. Na posestvu posestnika Podgoršeka so izkopale svinje človeški okostnjak. Različne starinske reče, ki so bile zraven, značijo, da je okostnjak iz predrimske dobe.

Zaradi občinskih volitev v Šoštanju je interpeliral dne 28. t. m. poslanec Berks.

Iz Vuzenice. Graška „Tagespost“ je dne 13. t. m. št. 71. priobčila članek, v katerem „nemška trška občina Vuzenica“ protestira proti prideljivi iste h kakemu slovenskemu volilnemu okraju in javlja, da se je že tozadevno obrnila na poslanca Wastiana, ki naj v njenem imenu protestira v državnem zboru. — A to je velika nesmisel, „Trške občine Vuzenica“ kot take sploh ni, ampak trg Vuzenica s popolnoma slovensko okolico: Okolica trg. Št. Vid, Št. Janž in Dravče voli skupni občinski odbor, v katerem je seveda večina slovenska. To pa tudi po vsej pravici, saj ima občina po zadnjem ljudskem štetju 1440 Slovencev in le 245 Nemecev, katerim se nikakor ne godi krivica, ker imajo v odboru celo 4 (1/3) svoje odbornike. Z ozirom na ta dejstva smatram kot svojo častno dolžnost izjaviti sledeče: Ker so se nekateri tržani kljub temu čutili poklicane zlorabiti ime cele občine v strankarske namene za hrbotom njenega odbora, (kajti edino tega smatram kompetentnega odločati v zadevah tičočih se cele občine), protestirati moram odločno v interesu ogromne slovenske večine, da bi se naša občina pridelila kakemu nemškemu volilnemu okraju, ter izjaviti, da se popolnoma strinjam z vladnim, v tem oziru edino pravičnim predlogom, da ostane naša občina prideljena slovenskemu volilnemu okraju. — Vuzenica, dne 28. marca 1906. Anton Mravlak, župan.

Društvo „ljudska knjižnica“ v Šoštanju se snuje za celo okrajno glavarstvo Slovenjgradec. Istega namen je izobraževalno delovati v ozemlju, ležečem ob koroški in nemški meji, ter hoče v ta namen snovati podružnice v slovenjgraškem in marnberškem okraju. Da dobi v to potrebna sredstva, se obrača do raznih rodoljubov v posameznih slovenskih krajih s prošnjo, da isti z nabiranjem daril, knjig ter denarnih prispevkov pripomorejo k ustanovitvi tega velevažnega in za narodni napredek neobhodno potrebnega društva. Vsa darila se naj pošiljajo na naslov Vlad. Vošnjak v Šoštanju (Štajersko).

Oddaja gozdnih drevesc. Iz državne drevesnice v Celju se odda večja množina brez. 1000 triletnih stane 3 K, 1000 štiriletnih 4 K. Ubogi posestniki jih dobivajo zastoj, morajo pa vložiti prošnjo, v kateri je potrjena njih ubožnost od občinskega urada. Plačati morajo potem samo zavitek in pošiljatev. Javiti se je pri c. kr. okrajnem gozdnem nadzorništvu v Celju.

Kmet. zadruga za šaleško dolino priredi v nedeljo dne 8. aprila zjutraj po rani službi božji

poučno predavanje „o sadjereji“ v gostilni g. Iv. Kranjca, popoldan ob 3. uri v Velenju isto predavanje pod župnikovim kozolcem; v slučaju slabega vremena se vrši predavanje v gostilni g. Kokošineka pri cerkvi. Povsod predava g. potovalni učitelj Goričan.

Škale. Preteklo nedeljo se je vršilo pri nas poučno predavanje, katero je priredila naša kmetijska zadruga G. potovalni učitelj Goričan nam je jasno, v poljudni besedi in z primernimi primeri podal vzroke propadanja kmečkega stanu kakor preveliko zadolženje, premajhno upoštevanje prometne in resnične vrednosti kmetij, neprimerna odgoja otrok, kateri ne dobijo do prevzetja posestva vpogleda v denarne in pravne razmere pri kmetiji, pomanjkanje stanovskega čuta, pomanjkanje strokovne izobrazbe itd. Nato je predavatelj podal nekaj navodil o umnem sadjarstvu, er končno razmotrival važen pomen združenja. Vsa izvajanja govornika so poslušalci — zbralo se je okrog 30 kmetov — poslušali z napeto pozornostjo in točko za točko odobraval. Zadruga tajnik se je zahvalil g. potovalnemu učitelju za izborna predavanja, pozival navzoče, da premišlujejo o vsem, kar so slišali, se po sprejetih navodilih ravnaajo ter pojasnil nekatere zadruga zadeve.

Št. Ilj pri Velenju. Dne 1. aprila ob 4. uri popoldne se bo vršila v Krajncvih prostorih odbodnica gospoda nadučitelja Trobaj.

Občinski predstojniki brežiškega okraja so imeli 25. t. m. shod v „Narodnem domu“ v Brežicah, kjer so se dogovorili o skupni organizaciji. V pripravljani odbor so bili izvoljeni: dr. Benkovič, Slovenc, Ogorevc, Pajdaš in B. Kunej.

Društvena naznanila.

Sv. Peter niže Maribora. Dne 1. aprila priredi izobraževalno društvo „Skala“ po večernicah poučni škod. Govori g. dr. Rad. Pipuš o „viničarski postavi“. Ker ta postava ali zakon zadeva gospodarje in viničarje obenem, zato upamo obilne udeležbe po večernicah v društvenih prostorih.

Gornjigrad. Podružnica sv. Cirila in Metoda ima svoj občni zbor dne 1. aprila v gostilni g. J. Mikuš ob 3. uri popoldne.

Zahvala. Blagorodni gospod M. Majcen, c. kr. stotnik pri generalnem štabu, podaril je za tukajšnje šolsko knjižnico 10 K ter za kmetijsko bralno društvo 10 K. Za lepa darova izreka podpisani najprisrčnejšo zahvalo. A Kukočič, šolski voditelj na Polensaku.

Zahvala. Slavna posojilnica v Gornji Radgoni je darovala prostov. požarni brambi v Okoslavcih 80 K. Za ta blagi dar se podpisana v imenu vseh gasilcev najprisrčnejše zahvalujeta. Do manjko Fr., načelnik. Fras Fr., blagajnik.

Listnica uredništva.

Grezovščak pri Ljutomeru: Brez podpisa — v koš! Če je pa stvar vendarle res, zberite vse dokaze in jih pošljite poštenu ravnateljstvu v Gradec, kajti tako počenje je res škandalozno. — Mozirje: Stvar je že itak poravnana in bi je ne bilo dobro zopet spravljati v razgovor. — Zdole: Preveč osebno! — Podsreda: Kaj naj to pomeni, razložite nam to stvar! — Sv. Jakob v Slov. gor.: Zal nismo mogli spraviti v to številko. Oprostite! — Dogoše: Za to številko prepzno!

Tržne cene

v Mariboru od 18. marca do 24. marca 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	90	17	70
rž		14	90	15	70
ječmen		16	40	17	20
oves		17	40	18	20
koruza		16	20	17	—
proso		18	50	19	50
ajda		16	—	16	80
seno		4	70	5	20
slama		5	70	6	20
fižola	1 kg	—	24	—	30
grah		—	48	—	52
leča		—	80	—	92
krompir		—	—	—	7
sir		—	84	—	38
surovo maslo		2	20	2	80
maslo		2	30	2	40
ipeh, svež		1	50	1	56
zelje, kislo		—	26	—	30
repa, kisla		—	20	—	24
mleko	1 lit.	—	—	—	20
smetana, sladka		—	40	—	56
„ kisla		—	60	—	72
zelje	100 glav	—	—	—	—
jajca	1 kom.	—	—	—	5

Loterijske številke.

Dne 24. marca.

Gradec	69,	55,	40,	87,	29.
Dunaj	42,	44,	23,	65,	20.

Vsaka beseda stane 2 v.

Najmanjša objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 v.

Večkr. objava po dogovoru.

in inserati se sprejemajo samo proti predplačilu. Pri vprašanjih na upravištvo se mora pridjati znanica za odgovor.

Viničar, oženjen, spreten, najmanj dvema ali tremi delavskimi močmi, si bi umel tudi nekoliko cepljenje novih nasadov, se sprejme. Tudi se sprejme en takšen, ki ima namen se oženiti. Plača za obdelovanje in hrano po dogovoru. Dobi tudi njive, krmo za svinje in dvojce krav. Več se izve pri posestniku samem, Jakobu Roškerju v Jareninskem dolu št. 30, Jarenina 255 2

Mladenič, 18 let star, poštenih starišev z dobrimi šolskimi spričevali, ki je že vajen cerkvenega opravila, se želi za mežnarja učiti kje na Slovenskem. Naslov „Zvest 90. v Novi cerkvi. Vojnik pri Celju. Poste restante.“

Mlinar se o št. Jurijevem sprejme v službo ali pa se mu tudi mlin da v najem pri Janezu Verčkovnik v Podgorju pri Slovenjgradcu. 252 2

Dober dojilec, ki zna dobro dojeti, se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji. Kje pove upravištvo. 254 3

Posestvo z lepo hišo in gospodarskim poslopjem tik državne ceste, blizu župne cerkve, pripravno za gostilno se takoj proda ali pa dá za tri leta v najem. Najemniku se lahko obenem tudi sedaj še obstoječa gostilničarska obrt v najem prepusti. Natančneje se izve pri g. Amaliji Zerovnik na Frankolovem, pošta Vojnik. 243 1

Lepo posestvo se proda na Studencih pri Mariboru, je zidana hiša z opeko krita, lep živinski hlev in skedenj, vsako posebej, trsje nasajeno, obrodi na tri polovnjake vina, dva oralna travnika, pet oralov dobro obdelanih njiv in štiri oralne lesa. Prodajo se tudi njive, ki so lepi stavbinski prostori. Izve se v Studencih št. 67. 205 1

Lepo posestvo je na prodaj 10 minut izven Ptuja, s štirimi oralni zemljišča, z lepim sadnim in zelenjadnim vrtom, ter z velikimi poslopji in dvorom. Ker je posestvo ob okrajni cesti z živahnim prometom, je primerno za vsakovrstno, in tudi lesno trgovino, eventualno kakšno tovarno. Več pove Blaž Erhartič, Budina št. 16. 246 2

Zidana hiša, z opeko krita, z vrtom in hlevom je na prodaj. Cena 700 gold. Na željo tudi nekaj posestva k tej hiši. Stoji v trgu Lembergu. Marija Šket, posestnica v Lembergu. 248 2

Poštena kuharica želi priti v župnišče. Ponudbe na „1000 Sv. Benedikt v Slov. goricah, poste restante“. 247 2

Služba organista. Podpisano cerkveno predstojništvo naznanja, da se odda služba organista s 7. aprilom. Prosilci se naj osebno predstavijo. Nastop službe 7. aprila. — Cerkevno predstojništvo Sv. Barbara v Haložah. 249 1

Gostilna in trgovina pri Sv. Miklavžu blizu Maribora odda se vsled smrti pod jako ugodnimi pogoji v najem. Ponudbe sprejema vdova Terezija Hergout pri Sv. Miklavžu. 250 2

Seme kašelskega zelja, katero naredi lepe in trde glave in rodi v vsaki zemlji, domači pridelek, za jamčeno pristno in kaljivo, prodaja dokler je kaj zaloga, Ig. Mercina, posestnik v Zg. Kašlju p. D. M. v Polju pri Ljubljani. 2 dkg (navadno žlico) za 80 vin. poštnine prosto. Denar je poslati naprej. Sprejemajo se tudi pismenske znamke. Večja naročila po dogovoru. 147 6—6

Mala hiša, davka prosta, s tremi sobami in dvema kuhinjama, klet, svinjski hlevi, pol oralna polja, v bližini južnega kolodvora, se proda za 3200 gld. pod zelo ugodnimi pogoji. Vpraša se naj Wildenrainergasse 12, vrata 1. 219 3—2

Mlinarskega učenca, enega mlinarskega pomočnika in hišnega sluga sprejme Alois Kukovec, posestnik umetnega mlina v Ptaju. 1

Ekonom, ki razume dobro v trsnici se sprejme takoj. Naslov pri upravišt. 217 1

Vsako mizarско delo, tudi najfinije, izvršuje po ceni Alojzij Poš, mizarški mojster v Rogatcu na glavnem trgu. 221 4

Štampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 757 45—27

Jabolčna drevesca, poletno, jesensko in zimsko vrsto. visokodebelnate, lepo raščene, prodaja Jožef Kajnc, posest. Pongerce pri Cirkovcah, Pragersko. Odjemalci naj pridejo sami po drevje. 222 1

Malo posestvo, hiša z gospodarskim poslopjem, vinograd, njive, sadonosnik, les, vse skupaj 4 orale, se takoj po ceni prova. Več se izve pri g. Ignac Kraner v Jelencah, pošta Pesnica. 200 1

Jabolčna drevesca, triletna, okoli 600 komadov ima na prodaj. Janez Wreznar. Sv. Juriju ob Pesnici 216 2

Enonadstropna hiša nese mnogo stanarine, lokali za trgovino, 2 veliki kleti, se po ceni proda. Vpraša se naj: Bankalarigasse 4. 237 9

Učenca iz dobre hiše 14 do 16 let starega sprejme Andrej Hribernik sedlarski mojster v Črni pri Pliberku Koroško. 226 1

Za šafarja ali hišnega hlapca želi priti neoženjen mož, ki razume vso delo. Naslov pove upravištvo. [244 3

Mala hiša, lepo zidana, z dvema sobama in kuhinjo z vrtom, za krojača najbolj primerna, proda Peter Ring, trgovec v Libeličah na Koroškem. Cena K 1200. 240 3

Novozidana hiša s petimi sobami, tri kuhinje, velika klet, studenec, zraven hiše kuhinja za prati, lep vrt, je v Studencih pri Mariboru št. 187 na prodaj za 4500 gld. Izplačati je 1000 gld. 155 3 3

Absolvent vinorejske šole 25 let star neoženjen želi sedanjo službo premeniti. Naslov pove uprav. 234 3

Prosto stanovanje v Mariboru dobi dostojna oseba za posojilo 300 K. Pismene ponudbe pod „M. K. 88“ poste restante Maribor 2. 236 1

Mizarški pomočnik dober delavec se takoj sprejme pri A. Wiher Maribor Koroška cesta št. 31. 231 2

Kupiti želi vsake vrste suhe iz trdega lesa našagane deske najmanj 2:20 cm dolge in 28 cm široke, 2:5—4 cm debele Anton Wiher, mizarški mojster Koroška cesta št. 31, Maribor. 228 2

Mlin s tremi tečaji zmiraj dobro obiskan, na stalni vodi Ragoznici z dvema oraloma zemlje, v župniji Sv. Ruperta v Slov. gor. se takoj proda. Več se izve pri Feliks Čuček, posest. in mlinar v Gornji Voličini pošta Sv. Lenart v Slov. gor. 235 1

Za sadjarje! 100.000 komadov sadnih podlag, vsakovrstnih in najboljše zgojene, po nizki ceni. Obenem priporočam visokodebelna drevesca najboljše vrste, kakor jabolka, hruške in črešnje; 100 komadov od 50 do 80 K. Visoke in debele jabolčne divjake od 2 do 2:50 cm visoke, za krono požlahtiti 100 komadov 20 K priporočam Franc Podgoršek, lastnik drevesnice v Globokem pri Brežicah. 199 1

Voščene sveče za sv. obhajilo

lepo okrašene z napisi (slovenskimi) „Spomin na prvo sv. obhajilo“ komad po 32 do 40 vin. franko

Franc Gert, svečar v Mariboru. 1

Častno priznanje Maribor 1885.

Največjo izbiro

cvetličnega, travnega, deteljnega, poljskega in gozdnega semenja

priporoča v najboljši kvaliteti povsod znana trgovina s semenjem

M. Berdajs v Mariboru na Sofijinem trgu (na oglu gradu).

Natančni cenik je zastoj 173 na razpolago. 7

Na prodaj 229 1

je pod ugodnimi pogoji Papežovo posestvo v Trnovcih tik nove okrajne ceste. Isto obstoji iz zidanega hišnega in gospodarskega poslopja, rodovitnih travnikov in njiv, sadonosnika in gozdov. Proda se skupaj ali pa tudi v kosih. Natančnejša pojasnila daje Posojilnica v Slov. Bistrici, kakor tudi Matija Hajšek, župan pri Sv. Ani, pošta Makole.

Oddaja stavbe

novoga pritličnega prizidka k staremu šol. poslopju v Šmartnem pri Gornjem gradu.

Novi prizidek obstoji iz dveh učnih sob, ene sobe za učila in konference, dalje stranišč, potrebnih hodnikov in drugih prostorov, ter zidne ograje pred staro in novo šolo.

Ustna niževalna dražba se bode vršila v ponedeljek, dne 9. aprila t. l. ob 10. uri predpoldne v šolskem poslopju v Šmartnem.

Stavba se odda le enemu glavnemu podjetniku.

Izključna cena znaša 24.000 K.

Stavbeni operat, obstoječ iz stavbenih načrtov, stroškovnika, stavbenega dovoljenja in stavbenih pogojev je razpoloženo na vpogled v šolski pisarni v Šmartnem in pri okrajnem šolskem svetu (okrajno glavarstvo) v Celju. Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti varščino v znesku 2400 kron.

Krajni šolski svet v Šmartnem pri Gornjem gradu, dne 24. marca 1906.

245 1

Načelnik: Ivan Rosenstein.

Na prodaj

je p. d. Mihevovo posestvo v Kotljah blizu trga Guštanj na Koroškem, obstoječe iz hlevov, novopozidane hiše z dvajstimi sobami, v katere se lahko sprejemajo koteljski letoviščarji. V kuhinjo je napeljana voda. Pri hiši je mlin in sadni vrt. Njiv, gozda in travnikov je skupaj 44 ha 86 a. Živine se lahko redi 30 repov. Več pove posojilnica v Spodnjem Dravogradu, ki uraduje ob četrtkih od 9 do 4. ure. 194 3

Kdor hoče

kako posestvo ali zemljišče dobro in hitro kupiti ali 200 prodati 3—3

naj piše dopisnico na naslov:

Franc Mauko, poste restante Maribor, samo proti izkaznici.

Kuverte

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Pozor! Citaj! Bolnemu zdravje!

440 52-38

madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: Peter Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 100, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzajem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 K. Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsni, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstanjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišič, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Pozor! Citaj! Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najprijubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in

Citaj! Naroči! Ne bo ti žal.

Zahvala.

238 1

V bolezni in ob smrti naše predrage pokojne

Line dr. Rosinove roj. Robič

došlo nam je toliko sočutečih izjav, da nam ni mogoče na vse odgovoriti pismeno in se primerno zahvaliti. Porabljam torej to pot javnosti in se zahvaljujemo najtopleje vsem, ki so nas tolažili v tej bridki dobi ter osobito vsem udeležnikom zadnjega spreveda, darovateljem vencev in cvetic, čč. duhovščini, pevcem „Slovanske čitalnice“ in bralnega društva „Maribor“, čč. šolskim in usmiljenim sestram ter sploh vsem, ki so nam bili na kakoršenkoli način z besedo ali dejanjem v pomoč.

Maribor, marca 1906.

V imenu vseh žalujočih

Fr. Robič.**Dr. Fr. Rosina.****OKLIC.**Opr. št. 114/5
78

V zapuščinski zadevi za rajnim Martinom Hren po dom. Rable iz Sv. Križa št. 18. se je vsled prošnje postavnih dedičev dovolila prostovoljna sodna dražba celega nepremakljivega in premakljivega premoženja po predloženih dražbenih pogoji in se v to svrhu določil dan na

9. aprila 1906 dopoldne ob pol 11. uri

na licu mesta pri Sv. Križu h. št. 18 s tem pristavkom, da se nepremičnine, sestojече iz vlož. št. 5 in 4 katastralne občine Sv. Križ in premičnine bodo oddale pod skupno izključno ceno po 6000 kron. Vsaki dražbenik ima položiti v roke sodnega komisarja 20% vadij toraj 1200 kron.

Zdražitelj mora v treh mesecih po dražbenem dnevu položiti polovico izkupila (največje ponudbe) s 5% obrestmi od dneva dražbe, nadalje v 6 mesecih po dražbenem dnevu drugo polovico izkupila s 5% obrestmi. Zdražitelj ne sme prej ko položi prvo polovico izkupila, lesa sekati v gozdih prodanega posestva.

Male terjatve, ki so na posestvu vknjižene, so poplačane in toraj indebite vknjižene.

Ostala vsebina dražbenih pogojev, ki se imajo pred začetkom dražbe prečitati, zapisnik o inventuri in cenitvi in zemljiško vknjiženi izvleček se morejo v sodni pisarni in pri dražbi vpogledati. Posestvo leži približno trideset ure od trga Konjice oddaljeno tik državne ceste.

207 1

C. kr. okrajno sodišče v Konjicah oddelek I.

28. februarja 1906.

Anton Sumrek**podobar in pozlatar v Celju**

225 10—2

Graška cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor slavnemu občinstvu

za napravo in popravilo oltarjev v raznih slogih ter vsakovrstnih svetniških podobkakor sploh vse v to stroko spadajočih del. Delo so priznano umetniško dovršena in cene nizke!**Med. univ.****Dr. I. MAJCIGER**zdravnik za kirurgijo,
polne, spolne in ženske
:: bolezni ::ordinira v delavnih od 8—10.
dopoldne in od 1/2, 2—1/2, 3 pop.
ob nedeljah in praznikih samo
od 8.—10. dopoldne.218 Maribor, 3—2
glavni trg št. 4, I. nadstr.CENE PRIMERNO NIZKE. DELO
SOLIDNO IN SE V TEKU TEDNA
IZGOTOVI. LIŠP NI TREBA OD-
STRANITI. ZA VSE V SNAZENJE
:: IZROČENE STVARI SE JAMCI ::**H. VOLK**

76 Šoštanj — Štajersko 9

Kemična pralnicaurejena z najnovjšimi stroji
na par in elektriko, se pri-
poroča za snaženje vsako-
:: vrstnih oblek itd. ::**Svinjske kože**

kupi po najboljši ceni

Marija Polz,

trgovina z mešanim blagom

62 v Spielfeldu. 10-10

Zahvala.Vsem dragim in blagim sorodnikom, prijateljem,
sosedom in vsem, ki so se v tako obilnem številu
vdeležili pogreba naše predrage matere**Jozefe Fregl roj. Vešnar**

izrekamo tem potom svojo najprisrčnejšo zahvalo.

Fram, dne 21. sušca 1906.

239 1

Žalujoči otroci.

Zdravje je največje bogastvo!**Kapljice
Sv. Marka**Te glasovite in ne-
nadkriljive kapljice
sv. Marka se upo-
rabljajo za notranje
in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledodnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmešek, odpravijo nadiho, bolečine in krče. Pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolečine na jetrih in slezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madroni ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročijo točno pod naslovom: 483 20—12

Mestna lekarna, Zagreb

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dva-
najstotnica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko do-
stavljena na vsako pošto:

1 ducoat	12 steklenic	4 K.
2 duocata	24 steklenic	8 K.
3 duocata	36 steklenic	11 K.
4 duocata	48 steklenic	14 60 K.
5 duocata	60 steklenic	17— K.

Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspedom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, čivilja; Josip Seljanič, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!**Svoji k svojim!**Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko
varovalno zadrugo**CROATIA**

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba.
Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse
premičnin, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.
Vsa pojasnila daje: **Glavni zastop „Croatia“ v Mari-
boru, Koroška cesta št. 9.** 713 51—26

Zastopniki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

Novi živinski sejmi

so dovoljeni občini

241 1

Sv. Pavel pri Preboldu

dne 4. aprila, 6. septembra in 4. novembra

vsacega leta, začeni 1906

Pri Šimonu v Konjicahse dobivajo kakor vsako leto znana sveža in zanesljivo
kaljiva vsakovrstna**semena za vrte in polja,**

pet najboljših vrst pese ali runke, domače, štajerske in
nemške luceree, kamentle in esparseto detelje,
trava, nemška, italijanska, francoska in angleška,
težek pohorski oves, ječmenjak, amerik. oves,
Wilkom oves, jarl ječmen, goli jeruzalemski ječ-
men za kavo, proso, rž, ajdo, fižol, z eno besedo —
vsa semena in žita.

Kdor dobro seje, tisti dobro žanje.

Nadalje se priporoča popolnoma in dobro sortirana zaloga špicerijskega
in kolonijalnega blaga in deželnih pridelkov, moka, met in otrobi iz
Majdičevega mlina, žganje, slivovka, vinsko žganje, konjak, domač pridelek.

Kupim vse, kar je denarja vredno,
posebno žlahtno blago, kakor tudi staro železo, mesing, baker, vse po
najvišji ceni. Nadalje: ščetine, kosti, vsakovrstno žito in domače seme,
maslo, gobe, fižol itd.

Najboljše kovano rokodelsko in poljedelsko orodje.

Za obilno naročbo navedenega se priporoča z zagotovilom izvrstne
postrežbe

100 4—4

Šimon Hrepevnik.